

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom: ==

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 v
za trikrat . . . " 10 v
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice: ==

enostolpna pettirvsta (72 mm):
30 vinarjev.

Izhaja: ==

vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovani in židovski kapital.

Profesor A. Bezenšek.

Sofija, 11. novembra.

Pod naslovom »Bratom na Balkanu v svarilo« napisal je »Slovenec« nekoliko jako umestnih vrstic, ki so res aktualnega pomena za vse Slovence v novo osvobodjenih deželah, a tudi za one države, ki so žrtvovale kri svojih podanikov in doprinele velike gmotne žrtve v doseg blažega, vzvišenega namena, osvobodjenje krščanske raje izpod turškega jarma.

Komaj se je namreč to zgodilo — in vse še tako ni izvršeno v tem oziru — že se javljajo židje s svojimi načrti, s katerimi hočejo nastopiti, ko se na Balkanu sklene mir.

»Slovenec« je dobro uganil židovske namene, da hočejo v pokrajinah, zavzetih od balkanske zveze, ustanoviti vse polno židovskih delniških družb. »Tako hoče prebrisani žid napraviti iz novega položaja največji dobiček,« kakor piše »Slovenec«.

Res je tako, ampak bulgarska »Narodna banka« in »Državna zemljedeljska banka« (t. j. poljedelska ali kmetijska) ste že tudi predvideli to eventualnost. Ti dve z mnogimi milijoni fondirani banki ste sklenili, pokupiti v novo osvobodjenih pokrajinah vse turška veleposestva, imenovana »čifliki«, vsa »prirodna bogastva«, ki se skrivajo v zemlji, kolikor so že znana, a kolikor še niso znana, se bodo poiskala in odkrila, na ta način pridejo v okolišpekulaciji židov in vsaki drugi.

Bulgarske banke bodo to pokupile, da jih potem z malo provizijo prodajo v manjših in večjih delih domačim poljedelcem in drugim domačinom, kateri se bodo poprijeli obdelovanja njiv, kopanja rude in raznih industrijskih podjetij.

Torej pravočasno se bode skrbelo — kar tudi »Slovenec« želi — da bratje na Balkanu po zmagah s svojim divnim junaštvom ne padejo v novo sužnost židovskega kapitala.

Mislím, da bode isto napravila tudi srbska »Uprava fondova« v Beogradu, razpolagajoča z veliko glavnico, katero lahko uporabi v podobnem namenu.

A bratje Slovani, ki so že dozdej bili dobro došli v Bulgariji in Srbiji, kjer so osnovali trgovine ali razna industrijska podjetja, n. pr. sladkorne tovarne, pivovarne, paromline itd., smatrali se bodo v

teh pokrajinah sigurno ne kot tujci, ampak kot domačini ali bratje.

To naj imajo tudi Slovenci na umu, ko pride čas.

Razpuščenji občinski sveti v Dalmaciji.

Iz Žadra se 16. t. mes. poroča, da je dalmatinsko namesništvo razpustilo občinska sveta v Splitu in v Šibeniku in da sta prevzela občinsko upravo vladna komisarija. V Splitu in v Šibeniku je prebivalstvo na čast slavnih zmag krščanskega orožja na Balkanu priredilo živahne manifestacije, kar pa vladi ni ugajalo. Namesništvo je pozvalo tudi dal. dež. odbor, naj pritrdi razpustu občinskih svetov v Splitu in v Šibeniku, ker da to zahtevajo višje državne koristi. Deželni odbor je pa predlog namesništva odklonil, ker da ni za razpust nobenega postavnega razloga. Namesništvo je pa vzdrževalo svoje stališče, vsled česar je deželni odbor protestiral. V soboto zvečer je prišel splitski okrajni glavar, namesništveni svetnik Szilva, s komisarjem dr. Spornom v splitski občinski svet, kjer je komisarija predstavil in pozval občinski svet, da naj posle občine izroči komisariju. Splitski občinski svet je izjavil, da ne more toliko časa priznati razpusta občinskega sveta in imenovanja komisarija, dokler se v tem vprašanju namesništvo in dalmatinski deželni odbor ne sporazumeta. Podala se je tudi izjava, da je imenovanje komisarija nepostavno. Okr. glavar je ponovno zahteval, da naj se izroči komisariju uradovanje. Občinski odbor je pa odklonil predajo občinske uprave in izjavil, da se umakne le sili. Okrajni komisar je vzel izjavo na zapisnik in se je odstranil s komisarjem dr. Spornom iz občinske hiše. Ko se je po mestu razširila novica o razpustu, se je zbrala na trgu pred občinsko hišo velikanska množica, ki je iharčno odobraval odločno postopanje občinskega sveta. Medtem je prihitelo na trg veliko orožnikov, ki so več oseb aretirali. Vojaki so bili v vojašnicah konsignirani.

Za komisarija v Šibeniku je imenovan namesniški komisar dr. Luger.

V Šibeniku so aretirali in obsodili v dvetedenski zapor Andreja Stošića, Sunarda Klavića, Frankopana Jožefa, Belamarića Jožefa, Baranovića Jožefa in Fakčevića Blaša, dr. Petra Magazina, Kristofa Margetića in Ivana Aničina, ki so vsi pristasi hrvaške stranke prava. Trdi se, da ga očeta. Privezali so ta čoln k zadnjemu delu ladje in odrinili ter veslali doli po reki. Počasí so vozili po temi in ob padajočem snegu; večasih so veslali, tupatam pluli s tokom, romar Nikolaj je pa krmaril. Vožnja je bila nevarna; dasi so se držali blizu obrežja tako, kolikor so se smeli, ga vendar niso videli.

Konec te poti je bil, da so zavozili na blato, odkoder se navzlic vsem naporom niso mogli izkoptati. Upanje je tedaj vzkliklo Rozamundi v srcu, ki je sedela nepremično kakor kip sredi čolna; poleg nje je bil princ Hasan, okrog njiju pa njegovi oboroženi ljudje, kakih dvajset mož. Morda običe tam do zore, si je mislila, in tedaj jih bodeta dohitela in rešila brata s svojimi oporodami. Hasan pa je uganil njene misli in ji je rekel prizanesljivo:

»Ne varajte se, gospica; povedati vam moram namreč, da vas preložimo, ako prikipi sila do vrhunca, v mali čoln in odrinemo, vse drugo pa prepustimo našim zasledovalcem.«

Naposled so odrinili čoln iz blata in tok jih je nesel zopet proti morju. V prvem jutranjem svitu je uzrla Rozamunda pred seboj v megli gzejlo, ki je bil zasidrana ob izlivu reke v morje. Zahvalili so Alaha za srečno pot, preložili njo v galejo in jo spremili v nje-

namerava vlada razpustiti še več občinskih svetov v Dalmaciji kakor tudi veliko društev.

Persekucije v Dalmaciji najostreje obsojamo. O tem bo prilika odločno govoriti na drugem mestu. Jugoslovana nihče ne pravi s sveta. Kako stališče zavzemajo Biankini in njegovi tovariši, je stvar, ki nas ne zanima.

X X X

Split, 16. novembra.

Ob pol štirih popoldne se je zaznala vest, da so občinski sveti mest Split, Šibenik in Dubrovnik razpuščenji. V mesto je prišlo 80 žandarjev in danes zvečer je mesto v svitu bajonetov. Na Gosposkem trgu jih je kar 25. Ljudstvo je župana Katalinića burno pozdravljalo, ko se je prikazal na balkonu mestne hiše. Nato je žandarmerija nastopila in tirala občinstvo s trga z bajoneti. V mesto so došli tudi kmetje. Komisarjem je imenovan Sporrer, dozdej na namesništvu v Zadru. Pričakovati je demonstracij.

Pred Carigradom.

Bitka pri Hademkōju.

»Corriere della Sera« poroča iz Sofije, da so bulgarske čete prodrle čez San Stefano do Makrikōja. Baje so odposlali iz Sofije v Čataldžo, kjer se nahaja kralj Ferdinand, paradne uniforme za gardo in dva galavozova, vsakega s šestimi belimi konji za vohod v Carigrad.

O bitki pri Čataldži manjka podrobnih poročil. Bulgari so osvojili najmočnejše forte. Turški generalni štab je moral iz Hademkōja zbežati. Bulgari so med drugim osvojili 80 novih Kruppovih topov, katerih Turki niso niti še postavili na forte, ampak so se nahajali še v zabojih.

Samo predboji?

Oficiozni »Mir« označuje vse dosedanje vesti o veliki bitki pri Čataldži za kombinacije. Dozdej so se vršile tam le praske med prečeta mi.

Turške vesti govore o odločilni bitki.

Iz Carigrada se poroča:

Glavni stan turške armade se je vsled kolere prestavil iz Hademkōja v Sandžaktepe.

16. t. m. se je začel med tremi turškimi divizijami in Bulgari pri Mahmud-paši (pri Hademkōju), pri Ješiltepe in pri Büjüć Čekmedži boj, ki se še vrši.

16. t. m. se je v Carigradu čulo ves dan grmenje topov.

Vse to dokazuje, da so Bulgari čataldško pozicijo res že vzeli in da se kljub demontiju »Mira« vrše odločilni boji že pri Hademkōju in Čerkeskōju na jugu. Gotovo je tudi, da se bodo tudi z vso energijo dokončali, ker Turčija ponuja Italiji, oziroma balkanski zvezi tak mir, da ga slednja ne more sprejeti. Poročevalec »N. Fr. Presse« meni tudi, da se bo bulgarski armadi zadnji udarec brezdvomno posrečil, dasi je že veliko trpela.

Razmere v turški armadi.

Iz Carigrada se poroča, da so se v sredo turške čete, ki so jih odposlali proti Hademkōju, uprle, vlak zapustile in korakale nazaj proti Ejubu, kjer so se utaborile.

Iz Carigrada se poroča, da vsaki dan oboli ali umre v turški armadi na koleri po 1000 vojakov. Oboliel je na koleri tudi artiljerijski general Ali Riza paša, ki so ga s 1600 obolelim vojakom pripeljali iz Hademkōja v Carigrad.

»Star« poroča iz Sofije, da se je turška armada umaknila do 15 km pred Carigradom. Vrše se pa manjši boji pri Derkosu, kjer je turško brodovje pri Džebelkōju preprečilo nek bulgarski obkolilni manever. Bulgari so z južnim krilom že pri Čekmedžu, kjer se vrši bitka. Turška armada bo v najkrajšem času vržena popolnoma v Carigrad.

Bulgarske konjeniške patrulje že pred Carigradom.

Iz Carigrada se poroča via Constantza: Zapazile so se že bulgarske konjeniške patrulje pred Carigradom. Bulgari so baje že pri Makrikōju. V Carigradu vlada velik strah. Sultan je sklenil zbežati v Brusso, ker noče biti navzoč pri vohodu kralja Ferdinanda v Carigrad.

Isto poročilo pravi, da so pri Čataldži ustrelili 27 turških častnikov, ki so se uprli.

Dozdej že 10.000 turških vojakov na koleri umrlo?

Upor vojakov je delo mladoturkov.

»Daily Mail« poroča, da je umrlo dozdej na koleri že 10.000 turških vojakov. Samo 15. t. m. jih je kolera pobrala 2000. Pomoči ni, ker saniteta nič ne posluje. Vojaški upor so delo mladoturkov, ki hočejo, da se menuje za generalissima Mahmud Šefket paša.

V Carigradu so spravili državne denarje na varno. Bojne ladje inozemskih držav bodo v slučaju poloma izkrcale 4800 mož.

Iz Carigrada je pobegnilo veliko mladoturkov, tako Talaat-bej, Gjavid-bej,

LISTEK.

Roža svetlá.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

Ko se je vzdramil je čutil še vedno nekaj na svojem obrazu; ali to je bila roka Masude, ki mu je močila čelo z zmočenim robcem, Wulf pa ga je držal za roko. Godvin se je vsedel in pri siju vzhajajočega solnca je ugledal pred seboj mrtvo levinjo in njene prsi še vedno prodrte od njegovega meča.

»Toraj sem vas vendarle rešil,« je rekel slabotno.

»Da, rešili ste me,« odgovori Masuda, poklekne poleg njega in mu poljubi roko. Hitro pa zopet vstane in mu obriše s svojimi dolgimi, volnimi lasmi kri, ki mu je tekla iz neke rane na plečih.

X. POGLAVJE.
Na Galeji.

Rozamundo so odvedli iz steepškega gradu preko travnikov doli k steepškemu zalivu, kjer je čakal nanje velik čoln — oni, ki sta njegove sledove našla brata v blatu. Ukrcali so se, svoje mrtvece in ranjence pa so položili v ribiški čoln, ki je bil last njene-

no kabino. Na zadnjem delu ladje je stal visok mož, ki je poveljeval mornarjem; ob njenem prihodu je stopil k njej, se priklonil ter rekel:

»Gospica Rozamunda, tako zopet najdete človeka, ki ste mislili, da ga nikoli več ne vidite.«

Ob medli svetlobi se je ozrla vanj in stresla se je groze, bil je vitez Lozelle!

»Vi tukaj, sir Hugon?« je zajecljala.

»Kjer ste vi, tam sem jaz,« odgovori s porogljivim glasom in obrazom. »Mar nisem prisegel, da bo tako, lepa Rozamunda, ko me je vaš pobožni brat premagal v boju?«

»Vi tukaj?« je ponavljala, »vi, krščanski vitez, in v Saladinovi službi!«

»V službi kogarkoli, samo, da me privede do vas, Rozamunda.« Ko pa je vitez videl, da se bliža emir Hasan, se je obrnil in dal mornarjem nekaj povelj; ona pa je odšla v svojo kabino in se v smrtnem strahu zgrudila na kolena.

Ko je Rozamunda zopet vstala, je čutila, da se ladja giblje; zaželela je, še enkrat videti esesko deželo; podala se je na zadnji del ladje, kjer sta jo Hasan in sir Hugon vzela v svojo sredo. In tedaj je bilo, da je uzrla stolo

cerkve sv. Petra na bregu in pred njo bratranca na konjih. Videla je tudi, kako je Wulf vzpodbodel svojega konja v morje in slabotno slišala njegov glasni klic: »Ne boj se! Za teboj pridemo!«

Neka misel ji šine v glavo; planila je proti ograji; njena spremljevalca sta pazila nanjo in jo prijela, tako da je le svoje roke dvignila v znamenje.

Veter je napel jadra in ladja je plula hitro dalje in kmalu je Rozamundi izginilo izpred oči domače obrežje. V svoji tugi in jezi se je obrnila proti Hugonu Lozzelu, ga obsula z bridkimi besedami, tako, da se ji je umaknil.

»Strahopetec in izdajalec!« je rekla. »Ti si zasnoval ves ta načrt, dobro poznavajoč vse skrivnosti naše hiše, kjer si bil čisto naš gost! Ti si za denar nevernikov umoril mojega očeta, si nisi upal pokazati svojega obraza pred njegovim mečem, le prežal si ob obrežju kot tat, pripravljen, da vsprejmeš, kar so ukradli pogumnejši moške. Bog se bo maščeval nad teboj, ti hriševski vitez! Ali nisi slišal, kaj sta klicala bratranca za menoj? Za teboj pridemo! Da, pridejo in njihovi meči, ki si se jih bal, bodo predrli tvoje srce ter izročili tvojo dušo tvojemu gospodu Satanu!« Prenehala je, tresoč se v

Hussein Kisinin-bej in Ismail Hakki Babazade. Veliko pa je zaprtih.

Iz Male Azije dohajajo še vedno ojačenja. 16. t. m. je odplulo šest parnikov po vojake iz Erzeruma, Ersinghiana in Vana. Bajje jih izkrcajo pri Midiji.

Komplot.

O komplotu Mladoturkov se še izve, da Mladoturki razširjajo med vojakom letak, v katerem se pravi: »Vlada je domovino prodala tujcem. Uprite se!« Vojni sod je dal 50 mladoturkov zapreti, med njimi bivšega ministra za notranje zadeve Haggi Adila. Mahmud Šefket paša pa še niso prijeli. Šefa komiteja Hussein Gjahida, ki je zbežal v inozemstvo, so in contumaciam obsodili na dosmrtno prisilno delo.

Pred Odrinom.

Nemška vest.

Vojni korespondent »Lokalanzeigerja«, ki se nahaja v bulgarski armadi, poroča, da se je pri Odrinu situacija izpremenila neugodno za Bulgare. Marica je stopila čez bregove in vse poplavlja. Bulgari imajo slabo oblegovalno artiljerijo. Med njimi so čisto mladi fantje, ker so vse čete izčrpane. Med Bulgari razsajata legar in griža. Važne postojanke pred Odrinom še niso zavzele. Sanitetna služba je zelo slaba. Odrin se lahko drži še dva meseca. Turki, ki so bili odpočetka smešno apatični, se zdaj jako hrabro branijo. Poročevalec zelo hvali srbsko armado, ki da izborni izgleda. Bajje Bulgari Srbe po strani gledajo. Menda pa vlada med bulgarskim moštvom tudi neka antipatija do častnikov; zato da je zadnji čas veliko podčastnikov avanziralo za častnike. — Od tega poročila bo ena tretjina res, dve pa nemška domišljija.

»Corriere della Sera« poroča, da so Bulgari dne 13. t. m. pred Odrinom zavrnili več nekompatantov, ki so jih Turki iz mesta spodili. Bulgari so te reveže zapodili v mesto nazaj. V Odrinu vladata panika in demoralizacija.

Boj za Skader.

BOJI ZA ALBANSKO PRIMORJE.

Iz Rijeke se uradno poroča, da je zadnji napad na Skader povzročil v mestu veliko škodo. Črnogorci so uničili turško baterijo pri Galem, katera varje prelaz Kiri in Brdanjot. Potem je vsled slabega vremena nastopil v operacijah odmor. Najhujši je bil bombardement v noči od četrta na petek. Turki so na ogenj živahno odgovarjali.

Brigada Vukotić, ki s severozapada prihaja na pomoč, se nahaja že v albanski Malisiji, čez prelaz Kiri pa pridejo srbska ojačenja.

V četrtek so Črnogorci napadli Sv. Ivan Medua in zapodili 3000 Turkov.

O srbski armadi, ki je bajje že zasedla albansko primorje, se uradno nič ne poroča. Gotovo je, da se ji Albanci ne upirajo, sicer bi bil pohod skozi Malisijo skoro nemogoč. Poznavalci tistih krajev pravijo, da tam tudi najmočnejša armada ne bi mogla forsirati prehoda. Ceste ni nobene, le kozje steze med nebotičnimi stenami. Srbi so najbrže preje razvili med rodovi Pulati, Dukadžin, Nikaj, Šala, Škreli ter Miriditi živahno propagando in najbrže tudi veliko denarja izdali ter podali i političnih garancij, da morejo zdaj nemoteno skozi. Bajje Albanci Srbom izročajo tudi orožje.

sveti jezi, Hasan pa je strmel vanjo in zamrmal:

»Pri Alahu, prava princezinja! Takega sem videl Salah-ed-dina v njegovi jezi. Da, docela njegove oči ima.«

Sir Hugon pa je odgovoril z nerazločnim glasom:

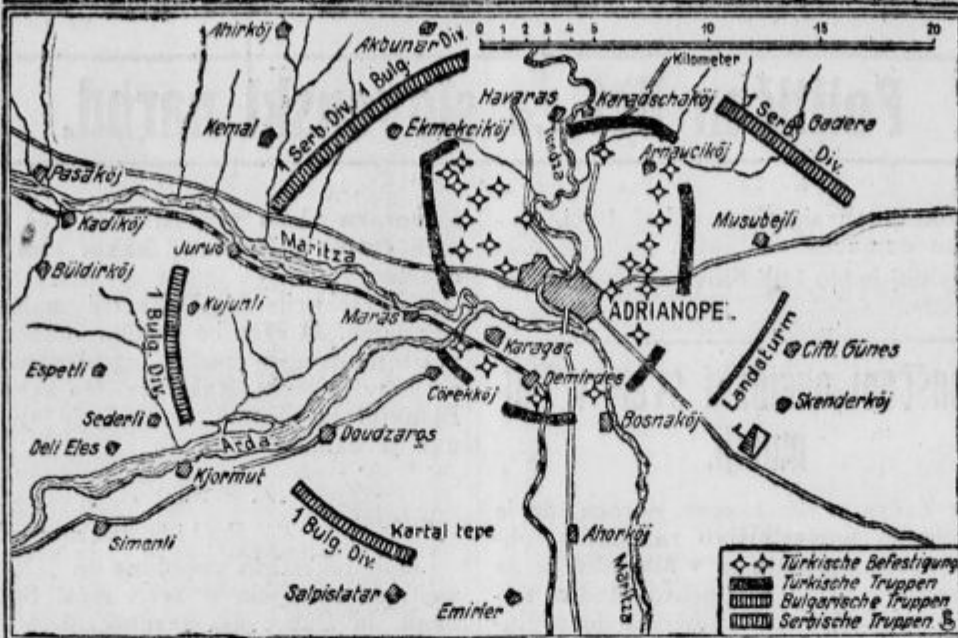
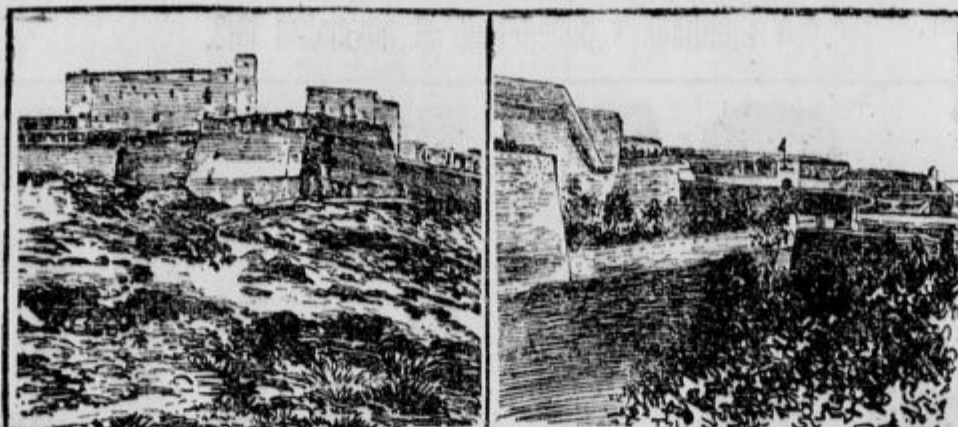
»Naj prideta — eden ali oba. Jaz se ju ne bojim, in tam moji nogi ne bo izpodletelo v snegu.«

»Gotovo ti pa izpodleti v pesku ali na skali.« odgovoril gospica, se obrne in zbeži v svojo kabino, kjer se je vrgla na posteljo in plakala; najraje bi bila umrla. Tolažilo jo je to, da je bil Hasan njen prijatelj, in njen stric Saladin gotovo ni imel želje, da bi bila osramočena. Najbrže ni vedel ničesar o tem človeku Lozeli, razen da je eden onih krščanskih izdajalcev, ki so bili vedno pripravljeni izdati križ za zlato. Ali Saladin je bival daleč, njen dom bi bil daleč in njenima bratrancema je pokalo srce tam na izginjajočem obrežju. Ona pa je bila sama na tej ladji s tem zlobnim človekom. Bog je bil edino njeno upanje.

Ladja se je zibala in ona je žalosti in strahu zbolela. Hasan jo je tolažil, sam ji je donasal zdravil in jedil. A bolnica ni ničesar marala; ona je želela samo umreti. Ležala je več tednov v nezvesti.

(Dalje.)

Stare turške utrdbe pri Odrinu.

Pregled zadnjih bojov okoli Odrina.

Bitka pri Bitolju.

Srbski prestolonaslednik je iz Pri-zrena odpotoval proti Bitolju, kjer divja zdaj huda bitka. Na Turke je zadela srbska kavalerija pri Dobromiru, 12 km severovzhodno od Bitolja. Turške predčete so bile dobro utaborjene. Turške predčete so na srbsko konjenico streljale s topovi in puškami, a so bile vržene nazaj. Srbska glavna armada je nekoliko težko prodirala, ker je nekaj rek prestopilo bregove. Rezultat bitke bo mogoče šele v treh dneh izvedeti. Bitka bo gotovo hujša nego je bila kumanovska. Pri Bitolju se nahajajo Zekki-paša, Djavid-paša (ki torej ni bil ustreljen), Fetki-paša in Hera-Said.

Diplomatični položaj.

Italija ni v Belgradu intervenirala!

Belgrad, 18. novembra. Iz uradnega vira se vest, da je italijanski poslanik pri srbski vladi podpiral avstrijsko stališče glede albanskega vprašanja, označuje kot popolnoma neutemeljena.

Važna oficijozna izjava Italije.

Rim, 18. novembra. »Tribuna« objavlja članek, kojega glavne misli so sledeče:

Italija smatra za gotovo, da se je Avstrija odpovedala vsaki ekspanzivni tendenci na Balkanu in da hoče novo stanje stvari lojalno priznati.

Italija zahteva avtonomno Albanijo, toda v tem zmislu, da se ondi popolnoma spoštujejo laški interesi in se ne

vtihotapi kak prikrit protektorat Avstrije.

Italija hoče popočno gospodarsko neodvisnost Srbije in ne more pripoznati, da bi kaka država v Srbiji uživala kake gospodarske koristi.

Italija priznava Srbiji pravico do jadranskega pristanišča, ki bi Srbijo popolnoma emancipiralo od gospodarske odvisnosti od Avstrije.

Laški shod v prilog balkanskim narodom.

Rim. Tu se je vršil shod v prilog balkanskim narodom, na katerem so govorili Gubernatis, Podrecca in Barzilai. Sprejela se je resolucija, da mora vlada sodelovati, da se balkanski narodi ne oropajo sadov svojih zmag.

Rusija mobilizuje.

Peterburg. Tu se je zopet vršil ministrski svet. Bajje je vojni minister Suhomlinov izjavil, da je Rusija popolnoma pripravljena za vojsko. Govori se, da so že izvršene priprave za mobilizacijo šestih vojni zborov.

Kaj bo Pašić odgovoril Ugronu?

Belgrad. Pašić je 16. t. m. predpoldne konferiral z ruskim poslanikom Hartwigom in je šele potem sprejel v avdienci avstrijskega poslanika Ugrona. Zagotavlja se z vso gotovostjo, da je bil Pašićev odgovor odklonilen.

Bulgarski ranjenci v Jambolu.

(Izvirno pismo.)

Jambol, 7. novembra 1912.

Zivo so mi še v spominu lepi dnevi, ki sem jih lansko leto preživel v Ljub-

ljani, ko sem se z Velehrada vračal v Bulgarijo. Prepričan sem bil, da nas bratje Slovenci ne bodo zapustili v sedanjih resni in težkih dobi. Vaše poročilo o zbirkah za balkanske ranjence mi je v dokaz, da se v zaupanju v Slovence nisem motil. Z veliko hvaležnostjo bom sprejel vse darove, ki jih bodo naši plemeniti in požrtvovalni bratje Slovenci poslali za naše ranjence in sirote; z enako hvaležnostjo sprejemamo perilo za ranjence.

Ze v začetku mobilizacije smo naše župnišče in hišo naših redovnic asumpcionistk ponudili vojaški upravi. Naše župnišče so izpremenili v veliko bolnišniško pisarno, hišo naših redovnic pa v bolnišnico z 28 posteljami za ranjene častnike.

Naše sestre strežejo ranjencem z najpozornejšo skrbnostjo in ranjenci pravijo, da so pri nas boljše preskrbljeni, kakor bi bili doma. Naši pravoslavni častniki napravljajo najboljše vtiski; vsi imajo na prsih male križce, ki so jim jih dale njih matere ali sestre, vsi pravijo, da se morajo za svoje zmage zahvaliti Bogu in svojemu plemenitemu namenu, svoje krščanske brate rešiti iz neverniške sužnosti.

Ranjenci pravijo, da jim je požrtvovalna in nežna skrb katoliških redovnikov in redovnic velika skrivnost, in ne morejo razumeti, kako morejo kje preganjati tako plemenite duše. Bulgarski ranjenci večkrat ponavljajo: »Če hočete vedeti, kaj je bolnišnica, kaj je ljubezen in sočutje do trpečega bližnjega, kaj je nežna skrb, snažnost in red, potem obiščite katoliške bolnišnice. Katoliški duhovniki nam ne samo strežejo, ampak nas tudi tolažijo in razvedrujejo ter nam vlivajo poguma.«

Večkrat obiskujemo tudi druge bolnišnice. Večino ranjencev namreč prevažajo skozi mesto Jambol, ker železnica mimo Odrina še ni prosta (pismo je pisano 7. novembra). Vsi naši katoličani, ki so šli v vojsko, so se prej izpovedali in pobožno pristopili k sv. obhajilu. Prvi ranjenec, ki so ga pripeljali v Jambol, je bil katoličan.

Mene so meščani izvolili v odbor za podporo ranjencev in sirot. Za ta namen sem daroval ves denar, ki sem ga dobil za prodane izvode moje knjige v obrambo krščanske vere. (To izvirno in globoko zamišljeno Metodovo bulgarsko apologijo je založilo ljubljansko in zagrebško »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«). — Z veliko radostjo vam sporočam, da so se moji junaški rojaki v makedonskem mestu Štip že pred prihodom bulgarske vojske rešili stoletnega sovražnika; vsi meščani so prišli za orožje in pregnali turško posadko. (P. Metod Ustičkov je rojen iz pravoslavne rodovine v Štipu v Makedoniji.)

Vi bi morali biti sami tukaj, da bi videli, s kakim veseljem gredo Bulgari v vojsko. Vsak se veseli, če more kaj pripomoči za osvoboditev svojih krščanskih bratov na Turškem. Sinoči sem do 11. ure čul ob postelji nekega na obeh ranjenega častnika, ki mi je s čudovitim navdušenjem ponavljal, da je žrtvoval luč svojih oči za svobodo svojih bratov. Dasi okoli nas razsaja smrt, vendar povsod vlada veselje. — Včeraj je naša bulgarska kraljica obiskala našo bolnišnico in našo kapelo in nam obljubila, da bo kralju poročala o naši vzorni bolnišnici. Njegovo veličanstvo kralj bulgarski nam je danes brzojavil prošnjo, naj opravimo sv. mašo za njega in za njegove vojske.

Čas beži; hiteti moram k ranjencem. Najiskreneje in najtopleje se vam in plemenitemu bratskemu slovenskemu ljudstvu zahvaljuje za bratsko sočutje in požrtvovalno ljubezen

Vaš vdani

O. Metod Ustičkov.

Pismo s Cetinja.

Cetinja, 14. novembra.

Posledice zamude pred Skadrom in Tarabošem.

Posledice taktičnih pogrškov črnogorske vojske pred Skadrom in Tarabošem se že kažejo. Ker Črnogorci niso o pravem času zavzeli Primorja in s tem postavili Evrope pred dovršen fakt, se že oglašajo diplomatske intervencije, ki so v Solunu prepozno prišle in bodo morda zakasile tudi v Carigradu.

Predvčerajšnjim je bil avstro-ogrski poslanik baron Giesel pri kralju Nikoli, da prepreči črnogorske vojne operacije proti Sv. Ivanu di Medua in Lešu. Poslanik je izjavil, da avstro-ogrška vlada ne namerava v nobenem oziru ovirati operacij črnogorske vojske, da mu je pa grof Berchtold naročil, naj kralju pove, da bi Avstrija navedenih dveh točk v nobenem slučaju ne mogla priznati za srbski ali črnogorski, ker bosta pripadli avto-

Zemljevid k vojnim operacijam balkanskih držav na zapadnem bojišču od začetka vojske.

nomni Albaniji, za katero se Avstrija zavzema. Kralj Nikola je Gieslu odgovoril, da mu v tej stvari ne more nič definitivnega reči, ker v to od svojih sozaveznikov ni pooblaščen; toda s svoje strani pa takoj odločno zavrača vsako najmanjšo misel, da bi se teh dveh točk ne zavzelo. Kajti, pravi kralj, proti zavzetju ni nobenega razloga, saj Turčije ni več, Albanija pa sploh ne obstoji. Zato tudi smatra korak avstro-ogrškega poslanika kakor bi se ne bil dogodil.

Naslednji dan je enak korak storil tudi italijanski poslanik. Kralj Nikola mu je odgovoril, da bi se Italija pregrešila proti lastnim nacionalnim koristim, ako bi v resnici zahtevala, da Črna gora ne operira in eventualno ne zavzame Medue in Leša. Po priznanju celokupne Evrope teritorialni status quo ne obstoji več, vsled tega so čisto naravno prenehale tudi vse obveze, tiče se političnega stanja v Albaniji, ki jih je imela Italija nasproti Avstriji.

Ta dva diplomatska koraka sta na tujakšnje javno mnenje napravila jako neugoden vtis. Pričakuje se, da je morda že danes v istem smislu nastopil tudi nemški poslanik. Te vesti so črnogorski javnosti neprijetne, zlasti še zato, ker so diplomatski koraki samo posledica slabega — ali bolje, nobenega napredovanja črnogorske vojske, ki doslej še ni niti ene vasi zavzela v Primorju; vsled slabega vremena pa tudi v bližnji bodočnosti na kako uspešno akcijo ni misliti.

Avtonomna Albanija in balkanske države.

Kar se tiče avtonomne Albanije, nobena balkanskih držav neče slišati o njej — pa tudi v bodoče ne bodo hotele. Dunajski listi se v svojem zavzemanju za avtonomno Albanijo poslužujejo gesla balkanskih zveznih držav: »Balkan balkanskim narodom!« Toda ravno z ozirom na to geslo Albanija ne more dobiti avtonomije. Treba je namreč poznati grozodejstva in razbojstva, ki so jih doslej uganjali Albanci in jih še vedno uganjajo. Treba se je spomniti, kako so ti ljudje postopali v sedanji vojni, kako se ravno oni najobupneje bore za Turško proti zavezniški vojski. V mnogih krajih, kjer ni nobenega odpora s strani turške vojske, nastopajo Arnavti sami; njihov odpor pa ni navadno vojskovanje, marveč divjaštvo in kršnje vsakega mednarodnega prava in običajev. Arnavti so ravno v tej vojni najjasnejše dokazali, da Albanija ni zrela za avtonomijo in je več nego gotovo, da bi v tej nikoli ne bilo ne miru, ne reda.

Katera država na svetu bi pa na svojih mejah mogla trpeti tako sosedo, proti kateri bi morala vedno imeti svoje meje zavarovane z močnimi posadkami, trpeti državo, katero je sama osvobodila izpod jarma druge države in pri tem v boju z njo samo prelila potoke krvi? Katera država na svetu bi svojemu najhujšemu sovražniku; čegar deželo je z mečem in s težkimi žrtvami pridobila — hotela dati avtonomijo? Gotovo nobena! Ali bi to morda storila Avstrija, ki se sedaj toliko zavzema in ogreva za Albanijo in njene koristi? Dvomimo; razmere njenih Jugoslovancev vsekako govore drugače.

Boj za Skader in Taraboš.

Zdi se, da se je zadnje dni vojna taktika krog Taraboša izpremenila; namerava se menda vse sile zastaviti za zavzetje Skadra, ker bi se mesto tudi po padcu Taraboša še lahko dolgo upiralo. Napadi na mesto se z veliko silo nadaljujejo in obstreljevanje se vrši brez vsakega ozira. Ob včerajšnjem bombardiranju se je opazilo, da so se posamezne hiše v mestu vnele. Na ta način se upa mesto prisiliti k skorajšnji udaji.

Zadnje dni je krog Skadra in Taraboša padlo zelo veliko žrtev. Računa se, da je ob teh dveh postojankah padlo doslej že 2000 Črnogorcev — uspeha pa nobenega. Ob prenašanju težkih oblegovanih topov, o katerem sem vam nedavno poročal, je ponesrečilo okrog 30 vojakov; vso težo so morali namreč nositi vojaki sami in so pri tem oboleli na kili. Po bolnicah je tudi mnogo vojakov, ki so se pri operacijah krog Bojane prehladili noge, ker so neprestano stali v vodi.

Črnogorska zmaga?

Danes smo pozno zvečer dobili vest, da se je nad Skadrom onstran Bojane vršil ljut spopad med črnogorsko vojsko in Turki. Po nepopolnih vesteh, ki so dosedaj prispele, so Turki imeli dva tabora nizama in krog 2000 bašibozukov. Črnogorci so zmagali in pognali Turke v beg; vzeli so Turkom tudi dva topa.

Biseri z bojnega polja.

Zbira prof. A. Bezenšek.

Sofija, 11. nov.

Neki turški pri Lozengradu ranjeni vojak, kateri je šel z velikom strahom v bulgarsko bolnišnico, je, vprašan, zakaj se tako boji, odgovoril sledeče:

»Nočem, da bi me tukaj otrovali. Pri nas težko ranjenih ne zdravijo, ampak jih navadno zastrupijo. Tako delajo na Turškem z vsemi ranjenimi krščanskimi vojakmi.«

»No, kako mnenje pa imaš o blgarskih vojakih?«

»Amán (t. j. milost)! Pustite me pri miru. To niso ljudje, ampak ljuti Levi, izpuščeni iz zatvora in pognani proti naši armadi. Nikdo ni v stanu, jih zadržati. Z njimi se naša armada več ne bje, ampak samo beži pred njimi. Naš beg od Lozengrada je bil takšen, da drug drugega nismo videli. Srečavale so nas drugi dan nekateri turške čete, katere so bile namenjene iti proti Bulgarom. Mi smo jih pozdravili ne z navadnim turškim pozdravom: »Salam!« (t. j. zdravo), ampak z besedami: Na hak erine kurban için gidiyorsunuz!, to je: Zastonj, vi se greste žrtvovati.«

Končno je še pristavil naivni Turčin to-le svoje modrovanje:

»Z Bulgari je vse — nebo in zemlja, morje in kopno, gore in planine, solnce in celo — mesec.«

× × ×

Avtomobil in Šop.

Oč času mobilizacije se je v Bulgariji vse rekviriralo za vojaške svrhe: konji, mule, voli, bivoli, vozovi, lijakarji, avtomobili itd. V Varni je odstopil neki trgovec svoj nov avtomobil s šoferjem vred za vojaško službo; samo prosil je, da se pred garažo postavi straža, da ne bi kdo na avtomobilu kaj pokvaril.

Častnik, kateremu je bil izročen avtomobil, pokliče dva rezervista kmečkega stanu, doma iz zapadnih krajev Bulgarije, kjer prebivajo tokoimenovani »Šopi«, kateri so znani zavoljo svojih sarkazmov in zavoljo svoje robatosti po celi deželi.

Drugega dne pride šofer po avtomobil. Tedaj se spogledata Šopa, kaj bi bilo storiti. Prvi reče tovarišu: »Gjore (Jure), zaderi se nad tem divjakom, da se takoj spravi stran, drugače mu porinemo bodalo v trebuh, da bodo čreva na drugi strani ven skočila.«

Šofer se prestraši, ko vidi groznega Šopa, ki mu tako grozi, pa se gre pritožiti gospodarju.

Pride gospodar in reče: »Ta avtomobil, ta voz brez konjev, je moj.«

»Tvoj, moj, to zdaj ne velja; vse je državno,« odgovori Šop in nastavi ostro bodalo nasproti trgovcu.

Pred vsem pa ne pozabite na pismo do moje matere!

Dopisnik francoskega lista »Matin« se sreča nekaj minut pred bojem pri Odrinu z bulgarskim infanteristom, nekim malim, krepkim fantom, kateri ga vpraša: »Vi ste dopisnik, ali greste danes na pošto v Musafa pašo?«

Ta mu pritrdi.

»Prosim vas, bodite tako dobri in dajte to pismo na pošto. To pismo je za mojo staro mater, ki je sama v vasi pri Gornji Orehovići. Zdaj grem v boj. Ne vem, če se bom vrnil, in tu v pismu pošiljam svoji preljubi majki svoje poslednje pozdrave.«

»Draga volje to storim,« odgovori globoko ganjeni dopisnik.

»In med tem, ko ta oddelek stopa v ogenj — pravi dopisnik — vedno gledam za tem malim vojakom, ki pogumno stopa naprej. Nenadno se še enkrat obrne nazaj, namigne mi z roko in vzklikne: »Pred vsem pa ne pozabite na pismo do moje matere!«

Dober vzgled mladini.

V vrstah bulgarske armade je tudi precejšno število starih vojakov, ki so se bili s Turki že leta 1877., a zdaj so se javili kot prostovoljci.

»Mi smo dolžni dati dober vzgled mladini,« tako ponosno govore. Ko so jih sprejeli in uvrstili v vojaške redove, prišli so nekateri v take oddelke, kjer so poveljniki njihovi lastni sinovi, n. pr. kot stotniki ali še večje šarže. Nekateri imajo po štiri do pet sinov v vojski, in očetje se bijejo s sinovi ramo ob ramo, in tako dajejo mladini dober vzgled.

Tako-le vele:

»Vse, kar imamo, radi damo za dom in svobodo. Naj umremo kot starci za svobodo mladega roda!«

× × ×

Te navdušene besede je začuden slišal iz ust Bulgarov znani ruski pisatelj, zdaj poročevalec z bojnega polja g. Nemirovič-Dančenko. — Tudi jaz sem slišal večkrat starejše moše se pred vojsko tako govoriti. A priporočal sem često kot bivši predavatelj etike (morale) na plovdivski gimnaziji svojim dijakom, da si vzamejo k srcu besede njihovih dedov in očetov iz časa turškega robstva, ki so kot ustaši v borbi za svobodo večkrat naglašali: »Naj umremomi, samo da bodo naši

otroci nekdanj bolj srečni in svobodni!« Gotovo nad tisoč mojih bivših dijakov se udeležuje zdaj boja za svobodo svojih sobratov. Marsikateri se bode v bitki gotovo spomnil priporočila svojega nekdanjega učitelja, in to ga zna še posebno navdušiti. A jaz smem bit iponosen na take hrabre junake, nekdanje svoje dijake, in prosim Boga, da dodeli mojim ljubljencem slavno zmago nad sovražnikom, vsled česar bodo naši bratje in sestre postali srečni pod zlatim solncem svobode; a mladi junaki naj se vrnejo kot zmagonosci zopet k nam živi in zdravi!

Vojska na Balkanu leta 1912.

Za slovanstvo ni v človeški zgodovini skoro nobena doba bila tako važna, kakor sedanja, ko se jugoslovanski narodi na Balkanu vojskujejo zoper turško cesarstvo in so to nekdanj tako močno državo v kratkem času tako porazili, da bo izginila vsaka sled za Turčinom v Evropi.

S kakšno napetostjo čitamo zgodovino, ki nam opisuje, kako so Turki pred 500 leti prihrumeli v Evropo, uničili slavno bizantinsko cesarstvo, veliko bulgarsko in srbsko kraljestvo in zavladali nad kristjani, katere so tlačili, vsega oropali in do današnjega dne mučili!

Kako se zanimamo za zadnjo turško-rusko vojsko, ki je prinesla osvobođenje velikemu delu balkanskih Slovanov in moč ljutega Turčina zelo omajala!

S kakim zanimanjem pa beremo šele sedanji osvobodilni boj Bulgarov, Srbov, Črnogorcev in Grkov, v katerem sledi zmaga za zmago in bodo krščanske armade kmalu stale pred Carigradom! — Navezani pa smo samo na poročila v časopisih, ki so kratka, včasih tudi netočna, se hitro pozabijo in si še večkrat nasprotujejo. Zato je pač upravičena želja, da bi se dogodki sedanje vojske, v kateri naši bratje tako zmagoslavno prodirajo in kakor vihar pomečejo pred seboj vse, kar se jim ustavlja, zbrali v posebni knjigi, katero bi brali še potomci in se ob nji navduševali ob junaških činih balkanskih Jugoslovancev.

In ta knjiga res v kratkem izide v zalogi »Katoliške Bukvarne«. V njej bo vojska točno opisana od svojega početka sem; vsi boji se bodo naslikali, kakor so se vršili, zabeležila se bodo vsa junaštva in vsi vojni dogodki tako vestno, da bo vsak iz knjige natančno posnel, kako so zmagovalci napadali in kako se je nasprotnik branil. V pojasnilo se bodo sprejele v knjigo ne samo lepe slike, marveč tudi načrti vojnih pozorišč, pojasnjevalne skice k gibanju čet in njihovi razvrstitvi ob bojih, in seveda tudi dobri zemljevidi balkanskega ozemlja. Kajpada bo knjiga prinesla i slike glavnih oseb in krajev.

Ker se knjiga sestavlja samo po dobrih in zanesljivih virih, bo imela trajno vrednost.

Izhajala bo knjiga v posameznih sešitkih po 40 vin., celo delo pa bo veljalo največ 3—4 K, mogoče tudi manj. Naročniki naj se prigrasijo takoj v podpisani »Katoliški Bukvarni«, da pravočasno vse ukrene za hitro razpošiljanje.

Imeni sestavljalcev, prof. N. Vinko Šarabona in prof. Antona Sušnika, jamčita, da bo delo izborna.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Dnevne novice.

+ Z dr. Šusteršičevo izjavo glede balkanskega problema v »Slovencu« se bavi včerajšnja »Edinost« na uvodnem mestu in pravi: »Priznajmo kar naravnost, da je dr. Šusteršič govoril pametno, ne le s stališča Jugoslovancev te monarhije, ampak tudi s stališča kristi te monarhije. Zato smatramo za potrebno, da odbijamo in zavračamo vse ono, kar so nemški listi perfidno podtaknili dr. Šusteršiču in kar so perfidno izvijali besedam dr. Šusteršiča. Dr. Šusteršič je govoril kakor Jugoslovane in kakor avstrijski patriot. Denunciacije Nemcev pa niso naperjene le proti deželnemu glavarju dr. Šusteršiču, marveč tudi proti vsemu slovenskemu narodu.« Zmisel dr. Šusteršičevih besed je glasom »Edinosti« bil ta, »naj stopi na plan nova Avstrija, v kateri ne bo privilegiranih gospodujočih narodov, Avstrija, ki jo bo pravičnost tudi do Slovanov vsposabljala za varovanje njenih velikih življenjskih interesov na Balkanu, za osiguranje nje bodočnosti. Vsaka drugačna politika bi bila neizogibno katastrofalna.« — »Edinost«, ki pač ni »klerikalna«, je zmisel Šusteršičevih izjavjani pravilno razumela, niso jih pa — neglede na Nemce — pravilno hoteli razumeti naši liberalci, ki celo v tako resnem mo-

menfu kakor je sedanji, ko grozi svetovna vojska, ne morejo zatajiti svoje strankarske zagrizenosti in malenkostnosti.

+ Šod v Hrenovicah. Kmečka zveza za postonjski okraj je imela včeraj v Hrenovicah svoj občni zbor. O delovanju zveze v preteklem letu je poročal tajnik g. Bešter. Prejšnji odbor je bil zopet soglasno izvoljen. Poslanec dr. Žitnik je poročal o delovanju deželnega in državnega zbora s posebnim ozirom na balkansko vojsko in izjemne razmere na Hrvaškem. Na predlog g. Zupana so zbrani volilci izrekli popolno zaupanje svojemu državnemu poslancu in njegovim tovarišem.

+ Smešni so nemški listi, ki zdaj kakor na komando priobčujejo različne vesti o bulgarskih in srbskih grozovitostih nasproti Turkom. oziroma Arnavtom. Nemci se resnično boje, da bi mogli Srbi vse Albance poklati, ker menda ne vedo, da jih je dva milijona in da bivajo v takih rovtah, da jih še Turki niso mogli ugonobiti, dasi bi jih bili časih prav radi. Nemški listi vidijo vse grozovitosti samo pri Srbih in v novjšem času celo pri Bulgarih, nobenih pa pri Turkih in Albancih. Ugleden avstrijski zdravnik, ki biva v Sofiji, je v »N. Fr. Presse« priobčil poročilo, v katerem »mimogrede« omenja, kako Turki ranjence zverinsko pohablajo, toda nemške korespondence bodo to brezdvoma prezrle. Do danes ni niti ene pozitivne vesti, da bi Bulgari ali Srbi bili ranjence ali vjetnike mučili, ampak se je le to trdilo, da so Srbi več Arnavtov postrelili in sicer tiste, ki so srbske čete izdali in jih za hrbtom ali pa na drugačen zvijačen način napadli. Da se pa v tem slučaju ne postopa v vojski z rokavicami, se samoposebi umevno. Ali Nemci morebiti ne vedo, kako divja je postopala nemška armada v nemško-francoski vojski? Kako je nekombatante pobijala in plenila? In vendar nemškim vojakom ni nihče zameril, da so vsled velikih izgub in ljutega boja podivjali, Srbi in Bulgari pa bi morali seveda v najdivnejšem metežu postopati po vseh pravih bontona. Nemci pač še vedno poznajo dvojno moralo, eno, ki velja samo zanje, drugo pa, po kateri se morajo nemci ravnati.

+ Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Od 3. novembra nadalje so se izredni darovi za balkanske trpine zelo pomnožili. Kakor vedno doslej, tako bodo tudi naprej vsi darovi objavljeni v »Bogoljubu«, le darovi, zbrani po našem balkanskem odseku v Ljubljani, bodo izjemoma objavljeni v »Slovencu«. Od darov, nabranih za pomoč v sedanji stiski, smo 500 K po avstrijski pošti v Solunu odposlali lazaristu E. Cazoru za usmiljenke v Makedoniji, 300 K pa za makedonske evharistinke njih predstojniku lazaristu J. Alboati; v Bulgarijo in v opustošene vasi ob turško-bulgarski meji severno od Odrina smo poslali 700 K. Najnujnejše pa bo naše pomoči potreboval Odrin z bližnjo okolico; tja bomo poslali podporo takoj, ko bodo Bulgari zasedli Odrin. Prosimo novih darov. Pri razdelitvi podpor postopamo vedno strogo objektivno; oziroma se na potrebnost in vrednost prosilcev. Naša točnost v odpošiljanju podpor, naša popolna objektivnost in naše vsestransko zanesljive informacije so priznane ne samo v ljubljanski, ampak tudi v sosednjih škofijah. Bilo bi pa proti našim društvenim pravilom, ako bi svojo podporo omejili samo na eno pokrajino ali celo celo samo na eno misijonsko kongregacijo. Za odbor: kanonik Tom. Kajdič, t. č. predsednik; dr. F. Grivec, t. č. tajnik.

+ Volitev župana na Suhoru. Na Suhoru pri Metliki je bil dne 10. t. m. izvoljen za župana Marko Šuklje, posestnik iz Bušinjevasi št. 31. Tudi svetovalci so vsi moše S. L. S. Volitev je vodil g. okrajni glavar Domicelj, ki je ob koncu volitve v daljšem govoru prav poučljivo pojasnjeval gospodarske razmere v Belikrajini. Vsi odborniki so ga prav z zanimanjem poslušali in so mu hvaležni.

+ Slovanski časnikiški kongres se bo, kakor čujemo, vršil prihodnje leto v Skoplju.

— Na Sv. Gorji se je č. o. Konstantin Luser odpovedal časti samostanskega gvardijana in se preselil v Kamnik. Novi samostanski predstojnik je č. o. Marijan Širca.

— Cuvaj-paša v hrvaškem gledališču. V soboto je bila napovedana v hrvaškem gledališču primiera »Kletve«, prirejena po romanu A. Šenoe. Glavne skušnje so trajale 15 dni, potrošilo se je za kostume in scenerijo okoli 15.000, a v soboto popoldne po izborni vspeli glavni skušnji je došla prepoved vlade. Cuvaj je prepovedal igro, ker ima igra domoljubno vsebino. V igri se omenja samostalnost hrvaško in razmerje do balkanskih narodov. Vsled te prepovedi namerava Treščev demisionirati.

Cuvaj torej pašuje tudi v hrvaškem gledališču. Ob začetku sezone je zabranil »Ilirije«, s katerimi je nameravalo hrvaško gledališče otvoriti sezono.

— Za pravoslavnega vladiko v Zadru je imenovan mažaron dr. Dimitrije Branković.

— O kraljevem komisarju Cuvaju, ki je zopet naznanil svetu, da se je v »službenih stvareh« odšel v Pešto, piše »Budapester Tagblatt«: Bana Pejačević in Rakodczy gotovo nista bila nič manj vneta vladna načelnika, kakor gospod plemeniti Cuvaj, a svoje vladne posle sta lepo doma reševala. Zato ne velja utemeljitev njegovega tako malo vzpodbudnega obiska v Budimpešti. Samo v enem slučaju bi gosp. Cuvaju radi nudili gostoljubje: ako bi namreč »službene stvari«, ki so nam naklonile čast njegovega obiska, bile njegove zadnje službene dolžnosti in bi pomenjale zadnjo pot padlega diktatorja. V vsakem drugem slučaju pa želimo, da bi g. Cuvaj, ki že leto in dan z vsakim svojim dejanjem pomnožuje sovražstvo proti Ogrski, ne zlorabljal predolgo gostoljubja glavnega mesta Ogrske.

— Slovenci na Dunaju. Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju: Novo življenje se je zopet pričelo v društvu, ko so prišle iz domovine članice in člani ter naši dijaki. Vsako nedeljo zvečer sprejema društveni lokal »Stražane«, a ne more vedno vseh sprejeti, dasi je precej prostoren. Veselje je gledati te dunajske Slovence, ki se čutijo v »Straži« kot na domačih tleh: s petjem slovenskih narodnih pesmi dajo moči in izraza svojim čustvom. In s kako radovednostjo planejo na slovensko časopisje in čitajo od začetka do konca. Posebno dekleta so pokazale izredno veselje do društvenega dela. Osnovale so si svojo »Dekliško zvezo«, ki je bila gotovo zelo potrebna. Same zase hočejo biti, same se hočejo izobraževati in sodelovati pri vseh društvenih prireditvah. Če pomislimo, da so se vršila doslej predavanja zvečer pred mešanim občinstvom, pred člani in nečlani, je jasno, da se v teh predavanjih ni moglo nuditi bogve kaj in da niso prinašala velike koristi. Mnogo dobrih članic se pa tudi zato ni udeleževalo »Stražine« večerov, ker ne marajo prihajati ponoči v društvo. Dekliška zveza bo vsem tem zelo ustregla in dobrodošla, ker se vrše dekliska zborovanja popoldan. Poskusilo se je tudi s posebnim fantovskim popoldnevom, a najbrže ne bo šlo naprej, ker je premočno zanimanja. V splošnem je pa življenje v »Straži« zelo povoljno. 10. novembra se je vršila prva veselica, ki je nudila občinstvu vžitka in zabave kakor že davno ne. Moški zbor »Danice« je zapel pod spretnim vodstvom preč. g. dr. I. Kimovca ono veličastno pesem »Slovan na dan«, tako dovršeno, da so morali dodati na zahtevo občinstva še »U boja«. Solospev gđe. phil. Angele Piskernik je občinstvo naravnost iznenadilo, istotako g. iur. Josip Basaj. Tudi dvospev »Ljuba«, kompozicija g. Jerine, je ugajal. Splošno odobravanje je žel ženski zbor z dvospevom Volarič: »Divja rožica«. Pozabiti ne smemo tamburašev, ki tudi zaslužijo pohvale za trud in dobro voljo. Najbolj je pa bil vsak udeleženec vesel: »Kovačevega studenta«, ki so ga uprizorili »Danicařji« in izvršili svoje naloge prav mojstrsko. Njim se mora »Straža« pred vsemi zahvaliti za lepo uspelo veselico. Občinstvo, ki je napolnilo precej prostorno dvorano do zadnjega kotička in je moralo nekaj gostov še oditi, je bilo s celo prireditvijo zelo zadovoljno in si želi še več takih večerov.

— Izpopolnitev naših vojnih sil. Dunajski listi poročajo: V bližnji bodočnosti se izvedejo naslednje odredbe: K dosedanjim 33 pehotnim divizijam prideta dve novi, katerih ena se prideli 3. (graškemu) zboru s štabom v Trstu, druga pa 14. (inomoškemu) zboru s štabom v Tridentu. Tudi oddelki strojnih pušk, ki igrajo v modernih vojnah tako važno vlogo, se tako pomnože, da bo polagoma vsak bataljon imel svoj strojnopuškini oddelek. Pri lovskih četah se ustanove kolekarske stotnije. Gorska artiljerija se pomnoži na devet polkov, katerih vsak bo v bodoče imel po 4 topniške in dve havbični bateriji. Pionirske čete se pomnože z dvema novima bataljonoma in vrhu tega se ustanovi še drugi železniški polk, ki bo imel dva bataljona in bo razporejen na Ogrskem.

— Imenovan je za pisarniškega oficijala pri sodišču v Ilirski Bistrici g. Teodor Tofant.

p Umrl je v Gorici g. Josip Joos, bivši lastnik hotela »Pri zlatem jellenu« v Gorici.

— Več voz Bulgarov se je peljalo te dni mimo Kranja. Vračali so se iz Amerike v službo domovine. Meščanstvo jih je pogostilo. Rekli so, da gredo v Carigrad na črno kavo.

— Smrt srbskega igralca na bojišču. Na bojišču pri Prilepu je padel srbski gledališki igralec Viomir Bogić, ki je bil preteklo sezono član hrvaškega gledališča v Osijeku.

— »Narodnoobrambni Vestnik« izide v kratkem v nad 30.000 izvodih. Gg. inserente, ki bi hoteli inserirati, naj to blagohotno sporoče tajništvu »Slovenske Straže«.

— Nesreča. Včeraj je padel delavec Anton Kenda v Zagorju ob Savi s okoli 60 metrov visokega skalovja ter si pri padcu zlomil levo roko in se tudi po životu hudo poškodoval. Pripekljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— Naš jug za Balkan. Med Jugoslovani se je doslej nabralo že nad 300.000 K za balkanske ranjence; prispevkov je bilo v Zagrebu 60.720 K, Ljubljani 53.414 K, Trstu 40.914 K, Reki in Sušaku 20.000 K, Osijeku 17.938 K, Dalmaciji 100.000 K in v raznih drugih večjih mestih okrog 10.000 K. V tem pa niso še všteti prispevki zadnjih dni.

Ljubljanske novice.

lj O razvoju gledališča bo jutri ob 8. uri zvečer predaval v Ljudskem Domu g. profesor J. Dolenc. Predavatelj bo predavanje pojasnjeval s slikami. Vstop prost.

lj Balkanski odsek ljubljanskih Marijinih družb ima jutri, v petek, ob pol 8. uri posvetovanje v Alojzijevešču I. nadstropje. Prejeli smo nove balkanske razglednice in več izvirnih poročil z Balkana.

lj Učenje bulgarščine se prične prihodnjo sredo točno ob 8. uri zvečer v prostorih Slovenske trgovske šole. Kdor se želi še prigrasiti naj pride v sredo ob 8. uri zvečer k pouku.

lj V Rokodelskem domu se je včeraj ponovila bajna igra »Zapravljičev«, ki je dosegla še boljši uspeh, kakor pri prvi predstavi. Žal, da radi poročil o pomenljivih dogodkih, ki se odigravajo na Balkanu, nimamo prostora, da bi podrobneje govorili o lepem napredku pevskega zbora rokodelskega društva, o dramatični izurjenosti društvenih članov in o izbornem režiserju g. R. Vrančiču. — Pred igro je v veselje vseh navzočih nastopil vč. g. prof. dr. Jerše in krasno govoril o kulturnem pomenu krščanstva za delavski in obrtni stan. — Želimo si še več tako lepih večerov, kot je bil včerajšnji v Rokodelskem domu.

lj Odlikovanje. Srebrni zaslužni križec je dobil umirovljeni šolska sluga tukajšnje realke g. J. Skubic.

lj Muzejska predavanja. Ravnateljstvo Kranjskega deželnega muzeja v Ljubljani in odbor »Muzejskega društva za Kranjsko« sta sporazumno sklenila prirejati predavanja znanstvenega značaja pod skupnim imenom »muzejska predavanja«; njihova vsebina bo kulturna, zgodovinska in prirodopisna. Prireditve zgodovinskih predavanj je prevzelo ravnateljstvo deželnega muzeja. Sodelovanje so obljubili: c. kr. prof. dr. Cepuder, c. kr. prof. dr. Komatar, muzejski asistent dr. J. Mal, muzejski ravnatelj prof. J. Mantuani i. dr. — Prirodopisna predavanja je prevzel »Muzejsko društvo za Kranjsko«; za letošnje leto so obljubili predavanja: gimn. prof. Fr. Dolžan, lic. prof. dr. P. Grošelj, dr. med. A. Levičnik, gimn. prof. dr. Gv. Sajovic, c. kr. realčni prof. F. Seidl in univ. docent dr. B. Zarnik. — Otovitveno predavanje bode imel muzejski ravnatelj prof. dr. Jos. Mantuani dne 29. novembra o »Smotrih in nalogah kranjskega deželnega muzeja«. — Izmed prirodopiscev bo prvi predaval lic. prof. dr. Pavel Grošelj o »Moderni planktonologiji s posebnim ozirom na naše razmere« dne 7. decembra. — Muzejska predavanja se bodo vršila vsak mesec po večkrat v neobveznem razdobju v predavalnici deželnega muzeja, ki jo je dal kranjski deželni odbor na uporabo. Vstop je brezplačen. Šolski mladini je vstop dovoljen samo s posebnim dovoljenjem zadnjih ravnateljstev. Neposredno pred vsakim predavanjem izide posebno obvestilo v dnevnikih.

lj Umrla je knjigotrževa vdova gospa Marija Giontini, stara 84 let.

lj Poročil se bo jutri posestnik v Mostah g. Ivan Peklaj z gđno Marijo Šmon.

lj Tatič iz Ljubljane. V Trstu je policija prejela 17 let starega mehanika J. Basellija iz Ljubljane, ki je na Reki ukradel zlato uro in verižico, vredno 160 K.

lj Umrl so v Ljubljani: Franc Zdravje, železniški nadpremikač, 50 let. — Anton Pogačnik, mlinar, 72 let. — Marjeta Medja, hiralica, 91 let. Ivan Škerjanec, bivši delavec, 68 let. — Vigo de Redange, c. kr. geometer, 38 let. — Marija Mittermayer, klobučarjeva vdova, 83 let. — Josip Zeleničar, rejenc, 2 dni.

lj Umrla je danes gospa Franciska Herz, soproga c. kr. poslovedje tob. tovarne in hišna posestnica v Ljubljani. Naj v miru počiva!

Telefonska in brzojavna poročila.

VLADA IN RAZPUST OBČINSKIH SVETOV V DALMACIJI.

Zader, 18. novembra. Dalmatinsko cesarsko namestništvo je izdalo komuniké, v katerem izjavlja, da vlada šibeniškega, splitskega in dubrovniskega občinskega sveta ni zato razpustila, ker so se vršile manifestacije za zmage istorodnega plemena v tuji državi, marveč je podvzela le energične korake proti državi sovražnim ekscesom, ki so se 10. novembra vršili pod patronanco občinskih svetov, katere je vlada razpustila zato, ker se je bilo bati, da se na ta način lojalna in dinastična čustva dalmatinskega ljudstva v napačno luč postavijo. (Ta »lojalna in dinastična čustva« bo vlada seveda s takimi odredbami gotovo očvrstila.)

Šibenik, 18. novembra. (Izvirno.) Razpust občinskega sveta se od strani namestništva motivira sledeče: Vselej manifestacij, ki so se prošle nedelje priredile zaradi zmag balkanskih narodov po iniciativi občine, katere je s proglasom pozvala meščanstvo, da izobesi zastave in hiše iluminira, nadalje ker je manifestacijski pohod vodil občinski načelnik dr. Krstelj z občinskimi svetniki ter so on in drugovi držali politične govore, za katerimi so se čuli vzkliki proti državi, se je občinsko zastopstvo pregrešilo proti dolžnosti vzdrževanja reda in miru in se zato razpustilo ter se imenuje za komisarja Luger. Odlok bazira na § 110. občinskega reda. Včeraj je občinski glavar Calebich izročil načelniku odlok ter Lugerja predstavil. Načelnik in občinski svet so protestirali proti odloku, ker je neopravičen in nezakonit, in župan je izjavil, da poslov občine Lugerju ne izročil, ker mora v razpuščenje privoliti deželni odbor, kakor to odreja § 110. Izjavil je, da se le sili umakne. Nato je glavar z žandarmarijo s silo vzel občinske posle v roke. Mesto je silno razburjeno. Ogromna masa je priredila županu in občinskemu svetu veličastne ovacije, manifestirajoč za slobodo Hrvatske in balkanskih narodov. Vse stranke so edine v tem momentu. Ko sta včeraj dopoldne dospela dr. Drinkovič in Trumbić, so se zopet vršile velike manifestacije. Vkljub veliki orožniški intervenciji se je ogromna četa manifestantov pomikala po mestu. Voditelji so govorili in ljudstvo navduševali za borbo za slobodo. Manifestacije so se ponovile ob odhodu dr. Trumbića. Mnogobrojno orožništvo je brez moči. Mesto izgleda kakor da se nahaja v obsednem stanju. Konsignirano je vojaštvo.

NAROČENE DEMONSTRACIJE V ZADRU.

Zader, 18. novembra. Tukajšnji vodilni italijanski krogi izjavljajo, da demonstracije, ki so se tu odigrale in pri katerih se je vzklikalo: Živela trozvezca! Živela Albanija! Doli s Srbijo! itd., niso bile demonstracije italijanskega življa, marveč naročena prireditve, katere se je udeležilo le nekaj tujcev, Arbanasov in drugih takih elementov, da paralizirajo veličastne manifestacije za balkanske narode v južni Dalmaciji.

PROTIRUSKE DEMONSTRACIJE V GALICIJI.

Černovice, 18. novembra. Tu so rusinski dijaki protiruske struje priredili velike demonstracije proti Rusiji ter šli pred ruski konzulat, kjer so razbili nekaj šip. Deželni predsednik se je podal k ruskemu konzulu in mu izjavil svoje obžalovanje zaradi izgrediv. Več dijakov so zaprli. (Tu bi bili pač energični koraki vlade, ki je v Dalmaciji tri občinske svete razpustila, velikobolj potrebni, ker za te frivolne demonstracije ni bilo nikakega povoda in so vstanu itak slabo razmerje med Avstrijo in Rusijo še bolj poslabšali.)

Lvov, 18. novembra. Rusinski dijaki so tu priredili demonstracije proti rusofilskemu društvu. Dijaki so šli pred uredništvo lista »Prikrpatskaja Rus« in pobili tu šipe. Nato so korakali pred rusofilski internat ter streljali z revolverji in dva gojenca ranili. Policija je več izgredivkov zaprla. Policija je celo noč po mestu patrolirala. Dijaki so hoteli demonstrirati tudi pred ruskim konzulatom, a jih je policija nazaj zapodila.

LJUBLJANSKA DRŽAVNA POLICIJA.

Dunaj, 18. novembra. Za policijskega nadkomisarja na Dunaju je imenovan g. Skubel, ki je določen za uradnika ljubljanske državne policije.

× × ×

AFERA PROHAZKA.

Berolin, 18. novembra. »Vossische Zeitung« poroča: V Prizrenu opatoja je avstro ogrski konzulat. Konzul že

od 4. novembra sem ni ničesar poročal. Srbske čete, ki jim je poveljeval general Živković, so zadele na Crnoj-ljevi Planini na močan odpor Arnavtov rodu Ljuma in Ljab. Arnavte so končno Srbi zagnali v Prizren. Izgube Arnavtov so bile velikanske. Srbi so požgali arnavtske vasi. Pred Prizrenom so Srbi zopet na Arnavte zadeli. Poveljnik srbske armade je Arnavte pozval, da morajo orožje odložiti, ker jih morajo Srbi smatrati za upornike, če tega ne store. Arnavti se niso udali, nakar so Srbi nanje streljali iz topov in iz strojnih pušk. Srbi so končno v mesto udrl. Srbi so, da kaznujejo Arnavte, pričeli pleniti, ker so Arnavti prej klali v Prizrenu Srbe. Na poslopju avstro-ogrškega konzulata je vihrala avstro-ogrška zastava. V konzulat je bežalo veliko arnavtskih voditeljev s svojimi ženami. Srbi so vlomili v konzulat, odstranili zastavo, ustrelili kave in gnali begunce pred konzulat. Srbi so nato vlomili in oplenili registraturo. Konzula Prohazko so odvedli na prefekturo. — Kar tiče poročila »Vossische Zeitung«, pristavljamo tole: Po določilih vojnega prava so Srbi popolnoma pravilno postopali. Arnavti ne pripadajo redni turški vojski. Po mednarodnih vojnih običajih se pa vsak civilist nevojak, ki se z orožjem v roki dobi, ustrelji. Kako so počenjali Nemci s Francozi domoljubi civilisti leta 1870./1871., če so le kako staro puško v francoski hiši iztaknili! Vse prebivalce so poklali, hišo in cele kraje požgali. Tudi postopanje konzulata ni bilo pravilno. Konzulat ima nalogo, da štiti podanike tiste države, katere koristi ima zastopati, nima pa pravice, da daje zavetišče voditeljem upornikov, kar se je, kakor poroča »Vossische Zeitung«, v Prizrenu zgodilo. Srbi so bili zato upravičeni udreti v konzulat, ker so v njega med bojem pobeignili civilisti, ne redna vojska, ki so se proti Srbom borili. Srbom je pa bilo tudi znano, da je ravno Prohazka hujskal Albance proti Srbom.

Dunaj, 18. novembra. O konzulu Prohazki se niso dospele semkaj nobene direktne vesti. Zatrdilo srbske vlade, da se Prohazki ni ničesar zgodilo, se ne smatra za zadostno. Avstrijska vlada bo, ako v par urah iz Prizrena ne dobi od konzula nobenega obvestila, napravila v Belgradu jako energičen korak.

× × ×

PROTI MLADOTURKOM.

Carigrad, 18. novembra. Policija zasleduje 50 članov mladoturškega odbora, med njimi tudi nekaj ministrov. Trdi se, da jih vlada zasleduje, ker je izsledila mladoturško zaroto. Mladoturški odbor da je odposlal v glavni stan turške armade več emisarjev, ki naj bi vplivali na armado, da ko se vrne v Carigrad, vrže vlado.

Carigrad, 18. novembra. Zdi se, da so govorice o vzrokih aretacije članov mladoturškega odbora pretirane in da so mladoturki hoteli le shod za nadaljevanje vojske sklicati. Aretiranih je 30 mladoturkov, med njimi bivši vali v Trapezuntu, Sulejman Nazif, časnikar dr. Abdulah Dževdet, bivši odrinski poslanec Faik, bivši karahisarski poslanec Rica paša, časnikar Šalah Džundžos, glavni urednik »Tanina« Muhiddin, njegov brat Suaid, bivši ravnatelj časnikarskega biroa Fazli in drugi. Zasledujejo tudi bivše ministre Haladžidna, Izmaela in Babanzado.

× × ×

BITKA PRI HADEMKÖJÜ.

Turško uradno poročilo, glasom kate-rega Turki zmagujejo.

Carigrad, 18. novembra. (Oficijelno.) Generalissimus Nazim-paša je odposlal velikemu veziratu sledečo brzojavko: Včeraj zjutraj se je začel boj naše artiljerije in infanterije z bulgarsko infanterijo, katere je hotela prodirati. Boj je trajal do večera. Bulgarska infanterija, ki je prodirala proti centru in našemu desnemu krilu, je bila od naše artiljerije vržena nazaj in smo uničili tri bulgarske baterije. — Neko privatno poročilo celo vé, da so Turki vjeli 8000 Bulgarov.

Carigrad, 18. novembra. Celo v Peri se je od včeraj zjutraj nadalje čulo iz daljave gromenje topov. Sodi se, da se bje bitka že tostran Hademkója. Z ozirom na položaj so se včeraj zbrali pri grofu Pallaviciniju vsi zastopniki velevalosti, ki so se posvetovali, kaj naj store, če Bulgari v Carigrad primarširajo.

Carigrad, 18. novembra. V Carigrad so zopet pripeljali 500 ranjencev. Veliko rodbin, ki so stanovale med Čataldžo in Carigradom, je že v soboto na 500 vozovih in peš pribežalo v Carigrad. Begunce prepeljejo v Malo Azijo.

KOLIKO JE TURŠKE ARMADE PRI HADEMKÖJU ?

Pariz, 18. novembra. »Liberte« poroča, da se pri Hademköju nahaja dosti več kakor 70.000 Turkov, od katerih je pa le 18.000 mož, to je erzerumski armadni zbor, resnično organiziranih. Artiljerija je tako slaba, da o njej sploh ni vredno govoriti. Odpor armade je sicer obupen, a na uspeh se niti oddaleč ne more misliti.

TURŠKE ZMAGOVALNE VESTI IZMIŠLJENE!

Sofija, 18. novembra. Turške vesti o zmagah pri Hademköju so izmišljene. Sploh se še niso vršili nobeni odločilni boji, marveč le spopadi manjšega pomena.

OBLEGANJE ODRINA.

Berolin, 18. novembra. Iz Mustafa paše se poroča: Položaj v Odrinu je vsak dan slabši, ker povzroča deževje povodnji. Vaščani so obupani in uničeni, ker ni več živil. Vsak prebivalec v Odrinu dobi vsake tri dni mali kruh. Ponoči se ob svetlobi metalcev luči vidi, da stikajo okoličani po bojišču in preiskujejo mrtve turške vojaške, da dobe pri njih kaj živeža.

BULGARSKE IZGUBE.

Belgrad, 18. novembra. Po semkaj došli poročili so Bulgari dozdej izgubili 20.000 mož, 40.000 pa je ranjenih.

RUSI PRIZNALI ZASEDENJE SOLUNA OD STRANI GRKOV ?

Atene, 18. novembra. Ruski konzul v Solunu je baje sporočil grškemu prestolonasledniku, da smatra okupacijo Soluna od strani Grkov za definitivno in zato konzulat podreja grškemu poslanstvu.

PRIPRAVE POSLANIKOV VELEVLASTI V CARIGRADU.

Carigrad, 18. novembra. Avstro-ogrski poslanik grof Pallavicini je Porto obvestil, da so poslaniki velevlasti sklenili, da bodo v slučaju nemirov izkrcale inozemske bojne ladje vojaštvo, Mornariški oddelki so se že vkvartirali v različnih poslopjih.

SESTANEK VLADARJEV BALKANSKE ZVEZE DEMENTIRAN.

Belgrad, 18. novembra. Poročila, da se sestane car Ferdinand in kralj Peter s kabinetskimi šefi zveznih balkanskih držav, se dementirajo.

STALIŠČE RUSIJE.

Peterburg, 18. novembra. Oficijozna »Rosija« piše: Kar se tiče stališča, ki ga zavzame Rusija glede na likvidacijo Turčije v posameznih vprašanjih, ni Rusija nič vezana in bo nastopala tako, kakor ji bodo njene koristi narokovale.

RAZLIČNE VESTI Z BOJIŠČA.

Carigrad, 18. novembra. (Zasebno.) Turška posadka v Odrinu se nahaja v povojnem stanju. Niti en fort se ne nahaja v bulgarskih rokah (!).

Carigrad, 18. novembra. »Sabah« poroča, da se je boj pri Hademköju končal z umikom Bulgarov.

Dunaj, 18. novembra. Avstrijski konzul v Mitrovici, Ladislav pl. Tahy, je došel v Budimpešto. Pripoveduje, da so ga Srbi v Mitrovici internirali.

Carigrad, 18. novembra. V bulgarski armadi vlada ne samo kolera, ampak celo tudi kuga. Vhod Bulgarov v Carigrad bi imel nevarne posledice za zdravje mesta.

Rijeka, 18. novembra. Kralj Nikola je nasproti iz Amerike došli Črnogorcem izjavil, da se vojska hvalabogu kmalu konča. Upa, da se Črnogorci ne bodo več izseljevali v Ameriko, marveč odslej svoje delovne moči posvetili domovini.

Rijeka, 18. novembra. Črna gora vztraja pri tem, da se Skader preda, sicer pa je voljna se v mirovna pogajanja spustiti.

Berolin, 18. novembra. Oficijozna Norddeutsche Allg. Zeitung upa, da se svetovni mir ohrani.

Atene, 18. novembra. Za vojaškega poveljnika v Solunu je imenovan princ Nikolaj. Zastopnik grške vlade v Solunu, Raktivan, je izdal proklamacijo, v kateri naznanja svobodo in ravnopravnost. 26.000 v Solunu vjetih Turkov transportirajo v Grčijo.

Praga, 18. novembra. V kratkem se snide češki narodni svet, da poda izjavo glede balkanskih zmag.

RAZBURJENJE V DRAČU.

Berolin, 18. novembra. »Berliner Tageblatt« poroča iz Drača: Mohamedanci v Draču so fanatično razburjeni. Kristjani, osobito Italijani, se nahajajo v veliki nevarnosti. (To poročilo je tendenčno in se lahko tolmači za miglaj Italijanom, naj Drač zasedejo pod pretvezo, da so v nevarnosti laški podaniki.)

ČRNOGORCI ZASEDLI SV. IVAN DI MEDUA.

Rijeka, 18. novembra. Črnogorci so zasedli Sv. Ivan di Medua.

BITKA PRED BITOLJOM.

Belgrad, 18. novembra. Po dnevni bitki se je Srbom posrečilo, da so osvojili pred Bitoljom najvažnejše postojanke. Turki so se umikali proti mestu, ki mora v najkrajšem času pasti. Srbske čete so Bitolj od vseh strani obkolile. Z juga se bliža Bitolju grški prestolonaslednik, ki je že čisto blizu.

SLAVNA ZMAGA SRBSKEGA OROŽJA.

Belgrad, 18. novembra. (Oficijelno.) Srbska armada je včeraj fronto zadnje turške armade na zapadu pri Bitolju predrla in vrgla Turke na celi črti nazaj. Zmaga srbskega orožja je sijajna.

SRBIJA NA SVOJIH ZAHTEVAH VZTRAJA.

Belgrad, 18. novembra. Ministrski predsednik Pašić je izjavil v nekem razgovoru, da bo Srbija, naj se zgodi karkoli, skozi Albanijo marširala na jadransko obalo, da zasede pristanišča. Oba avstrijska protipredloga, naj se Srbija zadovolji z egejskim, oziroma dalmatinskim pristaniščem, sta nesprejemljiva in absolutno nemogoča.

SABOTAŽA NA VOJNI LADJI.

London, 18. novembra. Neki torpedni rušilec, ki bi bil moral na vaje odpluti, ni mogel odjadrati, ker stroji niso funkcionirali. Dognali so, da se je delovanje strojev s sabotažo preprečilo.

TURŠKI VJETNIKI V BELGRADU.

Belgrad, 18. novembra. Turških vjetnikov je zdaj v Belgradu: 94 častnikov, 1500 vojakov in 813 Arnavtov. V kratkem dospe v Belgrad še 1000 vjetnikov, večina rednih turških vojakov.

POVIŠANJE PODČASTNIKOV.

Belgrad, 18. novembra. Srbsko vojno ministrstvo pripravlja odlok, s katerim se povišajo in odlikujejo številni podčastniki, ki so se odlikovali na bojnem polju.

POŠTE V NOVIH SRBSKIH POKRAJINAH.

Belgrad, 18. novembra. Doslej posluje v novoosvojenih srbskih pokrajinah 23 poštne postaje s srbskim uradništvom.

UBEGLI AVSTRIJSKI ČASTNIKI V SRBIJI?

Belgrad, 18. novembra. Belgrajski listi poročajo, da je pobegnil avstrijski poročnik VI. pešpolka v Nov. Sadu Paja Bogdanović, po rodu Srb, in prispel v Srbijo, da vstopi v vojne vrste. Razun tega so menda prispeli v Srbijo še 4 drugi pobegli avstrijski častniki.

MIR ZAGOTOVLJEN?

Belgrad, 18. novembra. »Belgrajska Straža« z dne 15. t. m. prinaša vest, da je neki srbski merodajni državnik izjavil: »Srbija dobi, kar želi. Vojne ne bo.«

× × ×

GOVOR DR. KOROŠČA.

Budimpešta, 18. novembra. V delegaciji je danes govoril dr. Korošec. Izjavil je nekako:

Jugoslovanski delegati se nahajajo v težkem položaju. Nosimo za vsako svojo besedo veliko odgovornost nasproti monarhiji in nasproti ljudstvu. Toda zaradi tega ne moremo zapirati svojih oči in moramo nasproti dogodkom na Balkanu zavzeti jasno stališče.

Naše stališče je to, da mora monarhija, kakor želé Nemci, da ohranja monarhijo dobro in trdno prijateljsko razmerje do nemške države, ustvariti tudi dobro razmerje do balkanskih narodov! Zato hočemo, da se v svrhu prijateljskih odnosov med Avstrijo in balkanskimi državami, vse eventualne difference mirno poravnajo.

Nasproti monarhiji in dinastiji poudarjamo slejkoprej svojo zvestobo in udanost. (Odobranje.) Mi nikomur ne dovoljujemo, da bi kdo o naših čustvih nasproti monarhiji in dinastiji dvomil, istotako pa ne bomo dopustili, da bi kdo, računajoč na ta naša čustva, naš Jugoslovani grešil. (Veliko odobranje.) Toda v sedanjem momentu se nad Jugoslovani hudo greši! (Prijetanje.)

Storite vsi, da b' do naši bratje na Balkanu lahko rekli: Monarhija ljubi svoje Jugoslovane in jim daje vse, da se morejo svobodno razvijati! (Veliko odobranje.)

POSLANCI IN RAZPUŠČENI OBČINSKI SVETI V DALMACIJI.

Dunaj, 18. novembra. Danes so se podali posl. Ivčević, Tresić in Dulibić

k ministru za notranje zadeve ter protestirali, da sta se občinska sveta v Splitu in Šibeniku (dubrovniški ni razpuščen) razpustila, ne da bi v to privolil deželni odbor, kakor to § 101. dalmatinskega občinskega reda izrečno zahteva. — Posl. Smodlaka je konfiriral z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom v isti zadevi.

Grof Stürgkh je odgovoril, da so demonstracije imele opasen značaj, vsled česar je odredba namestništva opravičena. Včeraj zvečer so konfirirali o tej zadevi jugoslovanski delegati v Budimpešti. Stvar bo v delgaciji spravil v debato poslanec Korošec. Razpuščenje občinskih svetov bo brezdvoma jako slabo vplivalo tudi na parlamentarne razmere, ker se utegne jugoslovanska obstrukcija le še poostriiti.

PRESTOLONASLEDNIK.

Dunaj, 18. novembra. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je odpotoval danes v Berolin k cesarju Viljemu.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Budimpešta, 18. novembra. Avstrijska delegacija je v soboto nadaljevala razpravo o zunanjih zadevah. Govorili so dr. Masaryk, Seidel, Smodlaka, dr. Šmeral, Schorfer in Lewycky. Mornariški odsek ogrske delegacije je odobril proračun mornarice, finančni odsek pa proračun skupnega finančnega ministrstva in najvišjega računskega dvora.

ŠE ENA VEST O KONZULU PROHAZKI.

Dunaj, 18. novembra. (Ob 3. uri popoldne.) O konzulu Prohazki še zdaj ni nobenih direktnih vesti. V današnji seji avstrijske delegacije je grof Latour glede konzulov Prohazke in Tahyja vložil interpelacijo. Sodi se, da bo grof Berchtold še danes odgovoril.

NOVI OGRSKI KARDINAL.

Budimpešta, 18. novembra. Poroča se, da postane vesprinski škof dr. Hornig v prihodnjem konzistoriju kardinal.

DIJAŠKI NEMIRI V PETERBURGU.

Berolin, 18. novembra. »Voss. Zeitung« poroča iz Peterburga, da so radi smrtne obsodbe 17 mornarjev v Sevastopolju povzročili na vseučilišču in na politehniku dijaki velike nemire. Policije je vseučilišče obkolila. Popoldne so dijaki zborovali. Več dijakov, ki so nosili krinke, je prečitelo izjave, ki pozivajo na upor. Policija je prišla, ko sta bila shoda na univerzi in na politehniku že končana.

RUSKI CAR V CARSKEM SELU.

Peterburg, 18. novembra. Car se je danes pripeljal v Carsko Selo. Jutri poročata caru Sazonov in Suhomlinov o položaju.

ZASEDANJE NOVE RUSKE DUME.

Peterburg, 18. novembra. Car Nikolaj je ukazal, da otvori član državnega sveta, Golubov, četrto rusko dumo dne 28. novembra.

Razne stvari.

Bogastvo Rothschildov znaša po poročilu pariškega lista »Les Annales« približno deset milijard kron. Ako bi se to premoženje obrestovalo le po 4%, bi prinašalo na leto 400 milijonov kron obresti. Obrestuje se pa seveda veliko višje. Premoženje je razdeljeno na več Rothschildovih družin — spočetka na pet bratov v Frankobrodu —, ki se ženijo samo medseboj, da noben del premoženja ne pride v druge roke. Rothschildi so najmočnejša trgovska tvrdka na svetu. Na Angleškem imajo velikanske predilnice, na Nemškem in v Avstriji so lastniki številnih premogovnikov, v katerih se vsako leto izkoplje na milijone ton premoga. V Braziliji imajo velikanske gozdove, kjer se zanje prideluje kavčuk, v Perziji največje tovarne na svetu za preproge, na Španskem številne rudnike za svinec in cink. V lesni trgovini Sibiriji imajo Rothschildi prvo besedo, v južni Afriki so lastniki mnogih zlatih rudnikov in v Avstraliji so gospodarji celih mest. V Evropi imajo po vseh glavnih mestih na tisoče hiš — itd. brez konca in kraja. Rothschildi so štirikrat bolj bogati nego Rockefeller in desetkrat bolj nego Astor.

Lujza Härtl, ki je, kakor znano, oklofutala poveljnika košiskega armadnega zbora, podmaršala Borojeviča, je zaradi razžaljenja časti obsojena v glavno globo 300 in postransko globo 60 kron. Härtlova se je pritožila.

SLOMSKOVA ZVEZA.

— Podružnica »Slomškove zveze« za Notranjo je zborovala pretekli četrtek v St. Petru. Vključ skrajno slabemu vremenu se nas je zbralo lepo število članov. Zara-

di pomanjkanja prostora omenjamo samo na kratkem, da šteje podružnica okoli 40 udov-članov. Pri volitvah in podružnični odbor so se izvolili skoro vsi prejšnji odborniki. Podružnica ima zelo delavnega in zmožnega predsednika g. Janko Grada, nadučitelja v Košani, ki je bil zopet izvoljen predsednikom soglasno in z velikim odobravanjem. Pomenljivo je, da so bile izključene iz Zveze tri učiteljice, in sicer dve iz St. Petra in Suhorja. Iz tega se naj spozna, da nam ni za število takih, ki so čakali samo doklad. Pri zborovanju je predaval zelo temeljito katehet Ažman: »O razmerju med katehetom in učiteljskim vodstvom«. Prihodnje zborovanje se vrši meseca svečana.

Šlajerske novice.

Š Smrtina kosa. V Koprivnici je umrla v soboto gospa Marija Penič, žena gostilničarja g. Franca Penič, šele 33 let stara. Blaga rajnica je trpela dolgo časa za jetiko. Lepo se je pripravila za smrt, ker je pogosto prejemale sv. zakramente. To bodi žalostnemu možu v tolažbo. Naj počiva v miru.

Š Zaprlji so v Gradcu zaradi različnih tatvin 20letno deklucio Juvan, doma iz Črnuč na Kranjskem.

Š Ponesrečeni deželni poslanec Neger. Maribor. V petek popoldne je pri svoji tovarni padel precej visoko z lestve tovarnar in deželni poslanec Neger. Šele čez dolgo so ga našli ležati hudo poškodovanega na tleh. Dobil je več poškodb na prsih.

Š Poskušen umor in samoumor. Te dni je voznik Martin Hantak čakal blizu šolskega poslopja na kuharico Marijo Meznerič. Ko je ta prišla po poti, je ta oddal tri strele iz revolverja na njo, ki so pa zgrešili svoj cilj. Na lice mesta je takoj pritekel orožniški stražmojster Videmšek, ki je Hantaka, ki je tekkel za Mezneričevo, zadržal. Ko je stražnik Hantaka zgrabil, se je isti hotel sam ustreliti, vendar mu je orožnik pravočasno izbil samokres iz roke. Hantaka so nato izročili sodišču.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 18. novembra 1912.

Pšenica za april 1913 11-93
Rž za april 1913 10-50
Oves za april 1913 10-85
Koruza za maj 1913 7-87

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Povprečna v 24 urah v mm
18	9. zveč.	741-2	1-2	sl. svzh.	oblačno	
19	7. zjutr.	739-6	1-0	sl. vzh.	megla	0-7
	2. pop.	737-7	2-2	"	oblačno	
Srednja včerašnja temp. 1-4°, norm. 3-2°.						

Stara slika

3621 2

Filipa Petra Roos-a

(Rosa da Tivoli) [1651—1705] pristojen na Kranjsko, 168×118 cm, se prod. Pojasnila daje uprava »Slovenca«.

Golša

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je je izumil nek ozdravljenec, četudi so bila brez uspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vpslatvi 20 vin. v znakah naš prospekt. 1857

Kemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

Sukneno blago

za moške obleke se kupi najboljše pri R. Miklauc v Ljubljani. 2933 1

Velika izbica. - Zanesljive cene. - Na zahtev se tudi izdelovanje oblek preskrbi.

Absolvent trg. akademije išče službe

I. H. Domžale.

3620

Zelo dobro idoča

sedlarska in tapecirarska obrt

s hišo v večjem kraju na Koroškem se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji takoj prod. Več pove upravnistvo lista rod št. 3406.

Darovi za balkanski odsek »Apostolstva sv. Cirila in Metoda«.

Gospodična Barbka Vardjan zbrala 26 K. — Gospa dr. Peganova in gospa Schifferer nabrali za ranjence 526 K, katere so darovali: Vrhovnik 2 K, neimenovan 6 K, Velkavrh 2 K, Lončarič 20 K, Škaria 5 K, dr. Zajc 5 K, ravnatelj Zamida 10 K, Willemart 2 K, dr. Rutar 5 K, dr. Zbašnik 6 K, dr. Logar 2 K, Možina 2 K, dr. Tomazič 2 K, dr. Pogacnik 2 K, Jereb 1 K, Lampe 5 K, Mantuani 3 K, dr. Ana Schifferer 20 K, gospa dr. Šusteršič 5 K, dr. Božidar Vodusek 5 K, dr. B. Ipavic 2 K, dr. V. Krisper 20 K, dr. Tomišek 3 K, dr. Furlan 30 K, A. Kočmur 2 K, Jerič 2 K, M. Natlačen 2 K, dr. Pegan 10 K, konzum 5 K, neimenovana 1 K, A. Lekani 1 K, J. Jovan 3 K, Vrhovec 2 K, Klemenčič 1 K, neimenovan 20 K, J. Palme 3 K, Volta 3 K, A. Hribnik 2 K, A. Kralj 2 K, Maček & Komp. 10 K, Štrukelj 2 K, Hrovat 6 K, Bežek 2 K, Kavčič 2 K, dr. Presker 4 K, svetnik Vedernjak 2 K, svetnik Vencaja 20 K, I. Traven 10 K, dr. F. Papež 20 K, G. Puš 2 K, Mencinger 5 K, Rašica 10 K, A. Eberl 10 K, dr. Derganc 20 K, neimenovan 2 K, Slavko Ravnikar 3 K, svetnik F. Povše 50 K, Nebenfürher 10 K, dr. J. Debevec 20 K, M. Remec 2 K, dr. Schweitzer 2 K, M. Borštnik 3 K, prof. A. Zupančič 10 K, prof. dr. Janežič 3 K, prof. dr. Levčič 5 K, dr. Doljak 10 K, N. 2 K, A. Regali 10 K, neimenovan 5 K, I. Kette 3 K, gospa I. Hubad 2 K, gospa Jarc 4 K, Premrov 2 K, dr. Gruden 3 K, kanonik J. Sušnik 5 K, K. Ažben 1 K. — Gospodična Kačar zbrala 126 K 50 vin., katere so darovali: Kačar 10 K, M. Spendal 2 K, M. Cik 2 K, M. Pristov 5 K, M. Planz 1 K, M. Merješič 1 K, M. Kavčič 1 K, Miklič 2 K, Princ 1 K, M. Tome 3 K, M. Gregore 2 K, N. Zorc 1 K, Avsec 2 K, Perenič 1 K, F. Tomšič 1 K, dr. Gr. Pečjak 10 K, župnik Verbajš 2 K, župnik J. Barle 10 K, P. Janc 5 K, B. Polak 10 K, A. Leskovic 2 K, M. Stenta 2 K, Grabnar 5 K, J. Jansa 2 K, J. Jarc 5 K, Sluga 2 K, Zorman 5 K, K. Pichler 1 K, K. Kramer 5 K, F. Čehovar 5 K, J. Olup 5 K, K. Anver 3 K, neimenovan 2 K, Šolar 1 K, zbirka 1 K 10 vin., Perat 5 K, M. Nemanič 3 K 40 vin. — G. O. Schiller zbral v Katoli. Tiskarni in v upravnistvu »Slovenca« 15 K 06 vin. — Gospodična Hilda Grebenc zbrala 54 K 46 vin., katere so darovali: M. Kavčič 1 K, Klein 2 K, Gärtner 2 K, neimenovan 2 K, neimenovana 3 K, Strković 1 K, Schubert 1 K, dr. O. Papež 2 K, J. Riefel 1 K, gospa A. Gaber 2 K, gdca M. Sattner 2 K, gospa dr. Pajkova 1 K, dr. Vencajz 1 K, Zottmann 1 K, gospa Dolenc 2 K, gdca Ranth 1 K, gdca Stussiner 1 K, Tretji red sv. Frančiška 10 K, zbirka gdce Jurjevič 3 K 46 vin., več neimenovanih 14 K. — Gospodični R. Završanova in A. Werber zbrali 170 K 80 vin., katere so darovali: Jerica Blaznik 4 K, K. Treo 1 K, M. Posavec 10 K, Jerica Pernat 1 K, F. Tesnar 5 K, T. Gaber 1 K, K. Kmet 1 K, I. L. 2 K, M. L. 2 K, Dolenc 1 K, J. Cuznar 2 K, F. Bergant 2 K, F. Puchar 1 K, Fani pl. Kastl 10 K, Pavlina pl. Gariboldi 5 K, Amalija Fabijan 2 K, H. Detlak 1 K, F. Fabijan 2 K, A. Kalinšek, M. Kalinšek, A. Kokalj, F. Jenko, I. G., M. Jenko, A. Papež po 1 K, I. D. 2 K, F. Miklavčič 50 vin., Vzajemno podporno društvo 5 K, A. Zajec 5 K, I. Godec 3 K, N. Cuznar 2 K, I. Vodnik 2 K, M. Šitar 5 K, firma I. C. Mayer 20 K, več neimenovanih 65 K 30 vin. — Gospodični Klemenc in Cerar zbrali 69 K, katere so darovali: M. C. 5 K, Ema Jakusch 3 K, F. S. 1 K, župnik J. Petrič 10 K, I. Podbevšek 5 K, Vrhovec 5 K, M. Košca 1 K 50 vin., F. Grum 2 K, F. Terček 1 K, M. M. Petrič 1 K 90 vin., J. Mlakar 5 K, J. K. 2 K, Marčič 2 K, K. Parkelj 2 K, J. Klemenc 4 K 16 vin., I. Per. A. Senčar, A. Korene, I. Černič, I. Marjetič po 1 K, več neimenovanih in manjših darov 13 K 44 vin. — Gospodični L. Zupančič in Cerar zbrali 36 K 86 vin., katere so darovali: T. Pezdur, T. Zorc, M. Zora, I. Stariha po 2 K, Kržič 3 K, Vrhovec 3 K, več neimenovanih in manjših darov 22 K 60 vin. — Gospodična Modic zbrala 26 K 52 vin., katere so darovali: J. Bahovec 2 K, M. Stenta, F. Čuček, gospa Jeglič, J. Jarc, M. Modic, I. Škofic po 1 K, Marijina družba pri Sv. Jakobu 17 K 22 vin., neimenovani in manjši darovi 1 K 30 vin. — Gospodična Kavčič zbrala 12 K, katere so darovali: B. Klepec 2 K, M. Černe, A. Barlič, I. Birtič, T. Jelenec, J. Šk., N. Kos, M. Završček, E. Kavčič po 1 K, manjši darovi 2 K. — Gospodična Cerar zbrala 19 K 60 vin., katere so darovali: K. Ažbe 2 K 10 vin., M. Pezdur 2 K, I. Fajkar 1 K 20 vin., manjši darovi 15 K 30 vin. — J. Grošelj zbral 32 K, katere so darovali: V. Sober, I. Podlesnik, A. Krupic po 1 K, Slavko Ravnikar 4 K, L. Vilhar 2 K, L. Tomazič 2 K, F. Kerhne 2 K, I. Štefe 2 K, L. Smolnikar 5 K, prelaj A. Kalan 2 K, vinotrtze A. Zajec 5 K, svetnik F. Zajec 5 K. — Skupno 1114 K 74 vin. Neimenovana s Planine za sirote v odrinski okolici 10 K. — M. Kostanjevac zbral 41 K, katere so darovali: I. Fabjanova, M. Humec, F. Jereb, R. Hladnik, Lazar, Legvart, dr. Podobnik, A. Pevc, A. Mikuz, F. Kristan, Možina, dr. Tomazič, Stuhec, Dejak, Lampič, K. Kmet, J. Šusteršič, A. Šelko, J. Golar, Černe, Černe po 1 K, F. Cerar 3 K, Soukal 2 K, J. Papež 2 K, gospa Fabijanova 2 K, zbirka pri g. Fabijanu 5 K, siužabništvo pri Uršulinkah 4 K, neimenovan 2 K. — Marijina družba v Križankah 102 K. — Kanonik dr. Žitnik 5 K. — Skupno 1272 K 80 vin.

Darovi za slovanske ranjence na Balkanu. III. izkaz.

Zupljani v Starem trgu pri Rakeku 136 K 82 vin. — Župnika Fr. Heber in Fr. Vidmajer, Sp. Poljskava, 10 K. — Fran Vidmar, župnik, Sv. Tro-

Priporoča se domača najnovejša konfekcijska trgovina Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba. Najnižje cene.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

lica, 5 K. — Jurij Karlin, župnik, Sorica, 8 K. — Lovro Pintar, Sorica, 2 K. — Zbirka občine Podraga na Vipavskem 57 K 30 vin. — Župnija Kapela pri Brežicah 11 K 20 vin. — Župnija Križe pri Trzinu 50 K. — Josip Bambič, kaplan, Polhov gradec, zbirka 168 K. — Zbirka župnije Mirna na Dolenjskem 25 K 40 vin. — Župni urad Ribno pri Bledu 15 K. — Župnija Koroska Bela 75 K. — Stolni kanonik Tom. Kajdiž 10 K. — Zbirka župljanov Dol pri Ljubljani 37 K 20 vin. — Ljudska hranilnica in posojilnica, Celje, 40 K. — Anton Kjuder, župnik, Barkovlje, 6 K. — Dr. Janko Benedik, okr. zdravnik, Bled, 50 K. — Podružnica »Slov. Straža« na Ježici 6 K. — Josip Zelnik, župnik, Čemšenik, 6 K. — Posojilnica v Makolah 40 K. — Mih. Lendovšek, župnik v Makolah, 10 K. — Iv. Geratič, kaplan v Makolah, 5 K. — Feliks Mahor, učitelj v pok., 10 K. — Jan. Mikš, župnik, Trstenik, 3 K. — Dr. Val. Krisper, odvetnik, Ljubljana, 50 K. — Ivan Jan. Višelsnica pri Gorjah, 2 K 80 vin. — Jakob Milavec, Ljubljana, 5 K. — Mil. škof Jan. Nep. Stariha, Ljubljana, 10 K. — Neimenovan, Ljubljana, 10 K. — Župnija Ribnica 30 K. — Župljani črnuški (drugi) 22 K. — Nova zbirka iz Smlednika 21 K. — Neimenovan, Ljubljana, 2 K. — Josip Dolgan, nadučitelj, Studeno, 1 K. — Podružnica »Slov. Straža« na Ježici, zopet 10 K. — Neimenovan, Ljubljana, 10 K. — Župni urad Podkraj v vipavski dekaniji, dar župljanov, 120 K. — Gosp. svetnik Mih. Sajc na Skaručini 5 K. — Mihael Omahen, trgovec, Višnja gora, 5 K. — Župnija Krašnja, zbirka 15 K. — Zbrano pri predavanjih o vojski v Loškem Potoku 50 K. — Mali otroci v Loškem Potoku zbrali 2 K 80 vin. — Druga zbirka župnije Mirna 28 K. — Jakob Omahna, kaplan v Boštanju, zbral 20 K. — Terezija Petkovšek v Ljubljani 1 K. — Marija Reven v Ljubljani 1 K. — Frančiška Močnik v Ljubljani 1 K. — Anton Pučnik in F. Sinko, kaplana v Šmariji pri Jelšah, 8 K. — Delavstvo tržiške predilnice 17 K 20 vin. — J. Sancer, Preloka, 6 K 40 vin. — F. Ostrž zbral na gostiji Marinič v Križevcih na Štajerskem 11 K. — J. Dernovšek, župnik, 5 K. — Županstvo Cerknica 71 K 45 vin., in sicer so darovali: Josip Kavčič, Cerknica, 2 K; Ivan Ronko ml., Cerknica, 2 K; Jakob Šega, Cerknica, 1 K; Anton Kebe, Cerknica, 1 K; Ivan Primšar, Cerknica, 2 K; Matija Obreza, Cerknica, 2 K; Matija Finec, Cerknica, 1 K; neimenovana, Cerknica, 1 K 45 vin.; neimenovana, Dolenjavas, 10 K; Andrej Zgonc, Cerknica, 3 K; Uršula Korčec, Cerknica, 2 K; Franca Lipovec, Cerknica, 2 K; Ivan Korčec, Cerknica 104, 20 K; Ivan Lavrič, župan, Cerknica 104, 20 K; Matevž Lovko, Cerknica, 2 K. — Vičani 16 K 70 vin. — Jure Sterk, Vinica, 15 K. — Jožef Vršnik v Kicaru pri Ptuj 20 K. — A. Jager, kaplan, Ptuj, 2 K. — Šentviški občinski odbor pri volitvi župana Belca 36 K. — Pri veselici ob volitvi župana v St. Vidu 10 K 35 vin. — Skupaj 1444 K 62 vin., k temu I. in II. izkazi: 2814 K 74 vin. Skupna vsota 4259 K 36 vin.

Molitvenik »Pot v nebesa« ali življenje udov tretjega reda oo. Frančiška Seraf., ki med svetm živijo. Znana, splošno priljubljena molitvena knjiga za tretjerednike. Spisal O. Nikolaj Meznarič. Knjiga je ravnokar izšla v 6. natisu. Posebna prednost te izdaje je izredno priročna oblika, ki se odlikuje preko vseh prejšnjih izdaj. Molitvenik je spopolnjen glede najnovejših določb in bodo torej tretjeredniki segli splošno po njem, ker je edina povsem avtentična molitvena knjiga za tretjerednike v slovenskem jeziku. — Kljub izredno prikupljivi tipografski opreči in velikim dobavnim stroškom se prodajna cena za molitvenik ni dvignila in znaša z rdečo obrezo 1 K 80 v, z zlato obrezo 2 K 40 v, šagrin, zlata obreza 3 K 20 v. Knjigo je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Na znanje!

3806

Josip Sicherl: Božične pesmi

(Riharjevi in drugi napevi).

K tej zbirki so ravnokar izšli posamezni glasovi. Partitura K 1-20, posamezni glasovi a 30 vin.

V zalogi so tudi še:

Marijine (II. natis.) Partitura K 2—, glasovi a 30 vinarjev.

Postne in Misijonske, Partitura K 2-30, glasovi a 40 vinarjev.

Velikonočne, (II. natis.) Partitura K 1— (samo še nekoliko komadov.)

Lavretanske litanije (Semeniške), partitura 30 v.

Litanije sv. Jožefa, partitura 20 vinarjev.

Narodne (moški zbor) I. Bratom Orlom, II. Slov. Straža, III. Slavček, partitura (prej 50 vinar.) sedaj samo 30 vinarjev.

Naroča se pri skladatelju in v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Kupujte le vžigalico: V korist obmejnim Slovincem!

Zelo ugodna prilika!

Zaradi prevzetja nekega tovarniškega podjetja sem pripravljen z novim letom svojo dobro idočo

trgovino

z mešanim blagom prodati. Potreben kapital 8 do 10.000 kron. Ker je trgovina dobro vpeljana, najemnina nizka, zato je sigurna eksistenca zagotovljena. Resne ponudbe pod »Samostojnost 3590« na upravo »Slovenca«.

Razglas.

2615

Županstvo občine Hotedršica na Notranjskem naznanja tem potom slavnemu občinstvu, da je vkrenilo vse potrebno, da se

živinski semenj

dne 21. novembra zdatno zboljša. Preskrbljeno je, da bode dosti živine in drugega blaga.

Ker je tukaj kakor tudi v okolici krasna živina, vabijo se kupci kakor tudi prodajalci.

V Hotedršici, dne 14. novembra 1912.

Ivan Petkovšek l. r., župan.

Priporoča se največja zaloga oblek

Nizke cene!

Solidna postrežba!

Nizke cene!

Za podjetje v Opatiji ozir. Ljubljani se sprejme blagajničarka, prodajalka in kuharica. Oferte do 20. t. m. pod šifro »B. K.« na uprav. »Slovenca«.

3580 3

Dobro izdelane

obleke, zimske suknje

za moške in dečke

v veliki izberi po stalnih cenah v znano dobri manufakturni trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred škofijo 3, Medarska ulica (zraven škofije ali nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Tam najdete tudi lepo blago

za ženske in moške obleke, lepe perilne

parfione, volnene rute, ogrinjalke, šerpe, ploteno blago,

srajce, hlače in nogavice, kakor tudi

odeje, konjske plahte in koco.

Cene so zanesljive, postrežba prijazna.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.